

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 384

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 16 mai 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 622 din 4 octombrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite	2–11
Decizia nr. 155 din 14 martie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 90 din Codul de procedură civilă	12–13
Decizia nr. 181 din 28 martie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 465 alin. (1) din Codul de procedură penală	14–17
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
3.739. — Ordin al ministrului educației naționale privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională Utilizarea tehnologiilor de modelare și imprimare 3D, liceu	17–21
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
11. — Normă pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 24/2015 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor administrate privat	22–31

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 622**

din 4 octombrie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 77/2016**privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Marian Enache	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochînțu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank N.V. în Dosarul nr. 31.088/197/2016 al Judecătorei Brașov — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.035D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Curtea dispune a se face apelul și în dosarele nr. 2.054D/2017, nr. 2.055D/2017, nr. 2.075D/2017, nr. 2.095D/2017, nr. 2.111D/2017, nr. 2.116D/2017, nr. 2.130D/2017, nr. 2.143D/2017, nr. 2.144D/2017, nr. 2.147D/2017, nr. 2.239D/2017, nr. 2.246D/2017, nr. 2.511D/2017, nr. 2.526D/2017, nr. 2.909D/2017, nr. 2.950D/2017 și nr. 2.989D/2017, având un obiect similar celui din primul dosar strigat, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 15.539/302/2016 al Judecătorei Sectorului 5 București, de Societatea Credit Europe Bank România — S.A. în Dosarul nr. 15.381/233/2016 al Judecătorei Galați — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 8.824/314/2016 al Judecătorei Suceava, de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 9.418/1748/2016 al Judecătorei Cornetu, Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 29.667/301/2016 al Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă, Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 24.708/197/2016 al Judecătorei Brașov, de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 154/302/2017 al Judecătorei Sectorului 5 București, de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 28.658/197/2016 al Judecătorei Brașov, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 14.314/4/2016 al Judecătorei Sectorului 4 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 27.099/4/2016 al Judecătorei Sectorului 4 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 11.846/233/2016 al Judecătorei Galați — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank N.V. în Dosarul nr. 732/301/2017 al Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 8.929/333/2016 al Judecătorei Vaslui, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 13.676/4/2016 al Judecătorei Sectorului 5 București, de Societatea Credit Europe

Bank România — S.A. și Credit plus (Gulf) LTD în Dosarul nr. 5.481/327/2016 al Judecătorei Tulcea — Secția civilă și penală, de Societatea Bancpost — S.A. în Dosarul nr. 13.870/280/2016 al Judecătorei Pitești — Secția civilă și de Societatea Bancpost — S.A. în Dosarul nr. 17.631/281/2016 al Judecătorei Ploiești.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție problema conexării dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.054D/2017, nr. 2.055D/2017, nr. 2.075D/2017, nr. 2.095D/2017, nr. 2.111D/2017, nr. 2.116D/2017, nr. 2.130D/2017, nr. 2.143D/2017, nr. 2.144D/2017, nr. 2.147D/2017, nr. 2.239D/2017, nr. 2.246D/2017, nr. 2.511D/2017, nr. 2.526D/2017, nr. 2.909D/2017, nr. 2.950D/2017 și nr. 2.989D/2017 la Dosarul nr. 2.035D/2017, care este primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, în raport cu jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 20 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 31.088/197/2016, **Judecătoria Brașov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank N.V. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.035D/2017.

8. Prin Încheierea din 18 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 15.539/302/2016, **Judecătoria Sectorului 5 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7 și art. 8 din Legea nr. 77/2016, precum și a legii în ansamblul său**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.054D/2017.

9. Prin Încheierea din 21 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 15.381/233/2016, **Judecătoria Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3) și ale art. 6 din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank România — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.055D/2017.

10. Prin Încheierea din 12 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 8.824/314/2016, **Judecătoria Suceava a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7 și art. 8 din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.075D/2017.

11. Prin Încheierea din 26 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 9.418/1748/2016, **Judecătoria Cornetu a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7, art. 8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016**, cu excepția sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.095 D/2017.

12. Prin Încheierea din 12 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 29.667/301/2016, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7 și art. 11 din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.111D/2017.

13. Prin Încheierea din 9 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 24.708/197/2016, **Judecătoria Brașov a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 5 alin. (2), art. 8 alin. (5), art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.116D/2017.

14. Prin Încheierea din 29 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 154/302/2017, **Judecătoria Sectorului 5 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7 și art. 11 teza întâi, cu excepția sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.130D/2017.

15. Prin Încheierea din 25 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 28.658/197/2016, **Judecătoria Brașov a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7 și art. 11 din Legea nr. 77/2016, precum și a legii în ansamblul său**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.143D/2017.

16. Prin Încheierea din 21 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 14.314/4/2016, **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5, art. 6, art. 7, art. 8, art. 9 și art. 11 din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.144D/2017.

17. Prin Încheierea din 7 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 27.099/4/2016, **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5, art. 6, art. 7, art. 8, art. 9 și art. 11 din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.147D/2017.

18. Prin Încheierea din 23 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 11.846/233/2016, **Judecătoria Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6 și art. 7 din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.239D/2017.

19. Prin Încheierea din 15 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 732/301/2017, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7, art. 8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016, precum și a legii în ansamblul său**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank N.V. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.246D/2017.

20. Prin Încheierea din 23 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 8.929/333/2016, **Judecătoria Vaslui a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7 și art. 8 din Legea nr. 77/2016, precum și a legii în ansamblul său**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.511D/2017.

21. Prin Încheierea din 15 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 13.676/4/2016, **Judecătoria Sectorului 5 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7 și ale art. 8 din Legea nr. 77/2016, precum și a legii în ansamblul său**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.526D/2017.

22. Prin Sentința civilă nr. 1.168 din 2 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 5.481/327/2016, **Judecătoria Tulcea — Secția civilă și penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7 și art. 11, cu excepția tezei întâi care face trimitere la sintagma „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank România — S.A. și Credit plus (Gulf) LTD și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.909D/2017.

23. Prin Încheierea din 20 octombrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 13.870/280/2016, **Judecătoria Pitești — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1) și (3), art. 7, art. 8 alin. (1) și (5), art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Societatea Bancpost — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.950D/2017.

24. Prin Încheierea din 4 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 17.631/281/2016, **Judecătoria Ploiești a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1) și (3), art. 7, art. 8 alin. (1) și (5) și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**, excepție ridicată de Societatea Bancpost — S.A. și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.989D/2017.

25. Excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate în cauze întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 77/2016.

26. **În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile Legii nr. 77/2016 sunt contrare art. 1 alin. (3) din Constituție, întrucât consacră dreptul discreționar al debitorului privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite și nu corespund exigențelor constituționale de securitate juridică, de calitate a legii și ale respectării drepturilor dobândite și ale intereselor legitime. Se arată că modificarea/reșezarea riscurilor asumate prin contract sau chiar modificarea prețului agreeat de părți nu poate avea loc printr-o ingerință a legiuitorului în economia contractului, ci doar în ipoteze excepționale de**

rupere a echilibrului contractual, ce trebuie cercetate pentru fiecare contract în parte de către instanța judecătorească. Tot în acest context se arată că legea stabilește o procedură antinomică Codului de procedură civilă.

27. Legea dării în plată prevede că această lege se coroborează cu dispozițiile mai multor acte normative, însă nu și în ce fel se va face această operațiune de coroborare, în condițiile în care, din punct de vedere material, dispozițiile legii dării în plată tind mai mult spre o modificare, iar uneori, cum ar fi cazul Legii nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare, spre o înlăturare de la aplicare și schimbare totală a reglementării. De asemenea nu reglementează situația în care se află imobilul, spre exemplu în cazul în care este afectat de sarcini. Astfel, există o inadverență între scopul declarat de legiuitor și textul legii dării în plată, ceea ce este contrar art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta privind calitatea legii.

28. Prevederile criticate sunt contrare art. 15 alin. (2) din Constituție, deoarece, prin reglementarea cuprinsă în art. 11 din Legea nr. 77/2016, precum și în ansamblul legii, se modifică starea legală anterioară intrării în vigoare a acesteia. Modalitatea alternativă de plată și, mai ales, schimbarea prețului contractului reprezintă elemente ce vizează, ca domeniu temporal de acțiune, faza inițială de constituire a situației juridice. Astfel, prevederile criticate sunt neconstituționale, deoarece acestea se aplică nu numai situațiilor juridice ce se vor naște, se vor modifica sau stinge după intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016, ci și situațiilor juridice în curs de formare, modificare sau stingere la data intrării în vigoare a acestei legi, precum și efectelor prezente și viitoare ale unor raporturi juridice trecute încheiate între bănci și consumatori, inclusiv contractelor de credit în cazul cărora debitorul a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat.

29. Cu privire la încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție se arată că prevederile art. 3, art. 6 și art. 8 din Legea nr. 77/2016 sunt neconstituționale, deoarece, în urma stingerii creanței ca urmare a dării în plată prin această procedură, creditorul ipotecar diligent, care și-a constituit o garanție, dobândește o situație juridică inferioară altor creditori (creditorii chirografari), care, deși nu au o garanție, pot urmări bunuri mobile și imobile prezente și viitoare ale debitorilor până la satisfacerea întregii creanțe.

30. Cu privire la încălcarea dispozițiilor art. 21 și art. 24 din Constituție se susține că prevederile art. 4 și art. 7 din Legea nr. 77/2016 nu asigură garanțiile constituționale ale dreptului la un proces echitabil și ale dreptului la apărare, deoarece dau dreptul debitorilor instituțiilor bancare și financiar nebankare să schimbe obiectul, prețul și riscul contractului după bunul lor plac și în lipsa verificărilor prealabile privind îndeplinirea condițiilor obiective și subiective pentru aplicarea protecției. Mai mult, prevederile art. 8 din legea menționată consacră posibilitatea debitorilor de a obține concursul justiției pentru refuzul de a își executa obligațiile asumate contractual prin liber consimțământ și de a le fi ștearsă datoria în detrimentul și cu prejudicierea creditorului. De asemenea, dreptul la apărare și accesul la justiție sunt încălcate prin faptul că obiectul contestației este limitat la condițiile de admisibilitate prevăzute de lege, termenele procedurale sunt foarte scurte, fără garanții procesuale.

31. Referitor la dispozițiile art. 44 din Constituție se arată că prin consacrarea dreptului discreționar al debitorului de a modifica întinderea obligațiilor asumate prin contracte deja executate și prin faptul că dispozițiile criticate obligă creditorul din contractul de credit să suporte o diminuare a patrimoniului său, rezultată din neîndeplinirea culpabilă de către debitor a obligației de restituire la scadență a împrumutului de care a

beneficiat, Legea nr. 77/2016 încalcă dreptul de proprietate al creditorilor. Mai mult, limitarea adusă dreptului de proprietate prin mecanismul dării în plată nu se încadrează în limitele permise de art. 53 din Constituție.

32. Cu privire la încălcarea art. 45 din Constituție se subliniază că prevederile art. 3, art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1) și (3), art. 6 și art. 8 din Legea nr. 77/2016 sunt neconstituționale, deoarece libertatea contractuală a părților nu presupune doar libertatea acestora de a-și asuma obligații și de a dobândi drepturi, ci și libertatea de a-și asuma riscuri ale contractului, pe care trebuie să le respecte, iar limitările libertății economice se pot aduce în anumite condiții, însă Legea nr. 77/2016 restrânge libertatea contractuală, fără ca niciuna dintre justificările cuprinse la art. 53 din Constituție să existe. Totodată, se arată că prevederile constituționale ale art. 45 trebuie coroborate cu cele ale art. 135, în care sunt instituite principiile economiei de piață și o serie de obligații pozitive în sarcina statului, printre care se regăsește aceea de a asigura libertatea comerțului.

33. Referitor la încălcarea dispozițiilor art. 53 alin. (2) din Constituție se susține că prevederile art. 3 și art. 4 din Legea nr. 77/2016 sunt neconstituționale, deoarece permit modificarea discreționară a prețului contractului de către debitor, ceea ce reprezintă un stimulent pentru ca acesta să nu își execute obligațiile contractuale de plată a datorilor. Astfel, prevederile criticate sunt neconstituționale în măsura în care nu limitează exercitarea dreptului de a da în plată al debitorului la situații de imposibilitate. De altfel, legea criticată nu are un scop legitim și nu are o adecvare justă între realitatea socială și măsura propusă.

34. Cu privire la încălcarea art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție se arată că legea, reglementând aspecte referitoare la proprietate, trebuia adoptată ca lege organică, și nu ordinară. Din moment ce legea criticată reglementează derogări de la Codul civil, lege organică, se subliniază că și normele derogatorii trebuiau să fie adoptate ca lege organică.

35. Prin aplicabilitatea legii, în general, și față de contractele în curs de executare, în mod particular, Legea nr. 77/2016 este contrară prevederilor art. 135 din Constituție care reglementează complementaritatea dintre statul social și statul liberal cu economie de piață.

36. În final, se prezintă „inadecvarea Legii nr. 77/2016 cu dreptul Uniunii Europene”, prin prisma art. 148 din Constituție și a jurisprudenței Curții Constituționale în materie, în ceea ce privește transpunerea în legislația națională a unor dispoziții ale Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014.

37. **Judecătoria Brașov — Secția civilă**, în Dosarul nr. 2.035D/2017, opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate ridică semne de întrebare în legătură cu caracterul constituțional al prevederilor Legii nr. 77/2016, în raport cu încălcarea unor principii constituționale fundamentale.

38. **Judecătoria Sectorului 5 București**, în Dosarul nr. 2.054D/2017, opinează că dispozițiile criticate nu încalcă prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție și nici principiul securității raporturilor juridice, deoarece stingerea creanței este un eveniment viitor, care încă nu s-a produs, legiuitorul putând interveni, prin urmare, pentru reglementarea condițiilor în care evenimentul respectiv poate surveni. De asemenea, prin Legea nr. 77/2016 nu se intervine în conținutul contractului de credit, ci doar se reglementează în favoarea debitorului un nou mod de stingere a obligației, o dare în plată *sui generis*, care este un efect viitor al unei situații trecute.

39. **Judecătoria Galați — Secția civilă**, în Dosarul nr. 2.055D/2017, opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Având în vedere

jurisprudența Curții Constituționale în materie, se arată că principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. Astfel, diferitele categorii de creditori reclamă regimuri juridice diferite.

40. **Judecătoria Suceava**, în Dosarul nr. 2.075D/2017, opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, se arată că normele contestate respectă principiile și prevederile constituționale invocate în susținerea excepției.

41. **Judecătoria Cornetu**, în Dosarul nr. 2.095D/2017, opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

42. **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă**, în Dosarul nr. 2.111D/2017, opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

43. **Judecătoria Brașov**, în Dosarul nr. 2.116D/2017, contrar art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu își exprimă opinia cu privire la temeinicia excepției de neconstituționalitate.

44. **Judecătoria Sectorului 5 București**, în Dosarul nr. 2.130D/2017, nu își exprimă opinia cu privire la temeinicia excepției de neconstituționalitate, pentru a evita o eventuală antepunțare asupra cauzei deduse judecătii.

45. **Judecătoria Brașov**, în Dosarul nr. 2.143D/2017, opinează că dispozițiile criticate respectă principiile și prevederile constituționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

46. **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă**, în Dosarul nr. 2.144D/2017, având în vedere Decizia Constituțională nr. 623 din 25 octombrie 2016, opinează că dispozițiile criticate nu contravin prevederilor constituționale și convenționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

47. **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă**, în Dosarul nr. 2.147D/2017, având în vedere Decizia Constituțională nr. 623 din 25 octombrie 2016, opinează că dispozițiile criticate nu contravin prevederilor constituționale și convenționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

48. **Judecătoria Galați — Secția civilă**, în Dosarul nr. 2.239D/2017, arată că, deși prin intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016 se poate vorbi de o derogare de la unele principii de drept civil, aceasta nu atrage încălcarea dispozițiilor constituționale menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, fiind o lege care stabilește măsuri de reparare a unei situații economice care a condus la o inechitate pentru consumatori.

49. **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă**, în Dosarul nr. 2.246D/2017, opinează în sensul că dispozițiile criticate sunt constituționale. Astfel, în esență, se arată că protecția consumatorilor persoane fizice și a dreptului la locuință familială a debitorului constituie scopuri legitime care justifică ingerința legiuitorului.

50. **Judecătoria Vaslui**, în Dosarul nr. 2.511D/2017, opinează că prin mecanismul dării în plată prevăzut de Legea 77/2016 se instituie obligația creditorului ipotecar de a lua în proprietate bunul ipotecat, în contradicție cu principiul fundamental al dreptului potrivit căruia nimeni nu poate fi obligat să devină titularul unui drept. Pe de altă parte, dreptul de opțiune stabilit în favoarea debitorului goleşte de conținut dreptul de creanță al băncii.

51. **Judecătoria Sectorului 5 București**, în Dosarul nr. 2.526D/2017, opinează că dispozițiile criticate nu încalcă prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție și nici principiul securității raporturilor juridice, deoarece stingerea creanței este

un eveniment viitor, care încă nu s-a produs, legiuitorul putând interveni, prin urmare, pentru reglementarea condițiilor în care evenimentul respectiv poate surveni. De asemenea, prin Legea nr. 77/2016 nu se intervine în conținutul contractului de credit, ci doar se reglementează în favoarea debitorului un nou mod de stingere a obligației, o dare în plată *sui generis*, care este un efect viitor al unei situații trecute.

52. **Judecătoria Tulcea — Secția civilă și penală**, în Dosarul nr. 2.909D/2017, opinează că dispozițiile criticate nu contravin prevederilor constituționale și convenționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

53. **Judecătoria Pitești — Secția civilă**, în Dosarul nr. 2.950D/2017, opinează că dispozițiile Legii nr. 77/2016 nu contravin principiilor și prevederilor constituționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

54. **Judecătoria Ploiești**, în Dosarul nr. 2.989D/2017, opinează că dispozițiile criticate încalcă prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție, deoarece consacră posibilitatea stingerii datorilor prin darea în plată și în cazul contractelor de credit încheiate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 77/2016.

55. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

56. **Guvernul**, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la dispozițiile art. 3 teza întâi, precum și a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă; excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la celelalte dispoziții din Legea nr. 77/2016 este neîntemeiată. Totodată, având în vedere dinamica jurisprudențială în materie, apreciază că excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*”, cuprinsă în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016, a devenit inadmisibilă; prevederile art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 și art. 8 din Legea nr. 77/2016 sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii; excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la dispozițiile art. 3 teza întâi, precum și a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă; excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la celelalte dispoziții din Legea nr. 77/2016 este neîntemeiată.

57. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

58. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

59. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum reiese din actele de sesizare, îl constituie atât dispozițiile Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblu, cât și unele prevederi punctuale din această lege, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016. Însă, Curtea, având în vedere dinamica jurisprudențială în

materie, reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile Legii nr. 77/2016, urmând a analiza excepția de neconstituționalitate prin prisma celor reținute în jurisprudența sa.

60. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 1 alin. (5) în componenta sa privind calitatea legii, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 45 privind libertatea economică, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 73 alin. (3) privind domeniile de reglementare ale legilor organice, art. 135 privind economia, art. 148 privind actele obligatorii ale Uniunii Europene, precum și prevederile art. 1 — *Protecția proprietății* din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

61. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că atât Legea nr. 77/2016, în ansamblul său, cât și prevederi punctuale din acest act normativ, în raport cu prevederi constituționale și critici de neconstituționalitate similare, au mai format obiectul controlului de constituționalitate, sens în care este Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017. Ulterior, în raport cu considerentele, dispozitivul și data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a acestei decizii, Curtea și-a conturat o jurisprudență pe care a dezvoltat-o în raport cu criticile de neconstituționalitate formulate, care s-a concretizat prin mai multe decizii, spre exemplu, Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 8 august 2017, Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017, Decizia nr. 357 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 19 octombrie 2017, Decizia nr. 358 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 783 din 3 octombrie 2017, Decizia nr. 565 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 83 din 29 ianuarie 2018, Decizia nr. 701 din 7 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 25 ianuarie 2018, sau Decizia nr. 415 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 781 din 12 septembrie 2018.

62. Astfel, Legea nr. 77/2016 are, în esență, ca obiect de reglementare instituirea unor mecanisme și proceduri legale în virtutea cărora debitorii care se află în imposibilitate de a achita împrumutul acordat în baza unui contract de credit să poată proceda la predarea imobilului ipotecat către creditor în vederea stingerii obligațiilor asumate prin contractul de credit.

63. Prevederile art. 1 din Legea nr. 77/2016 circumscriu sfera de aplicabilitate a acestei legi — raporturile juridice și persoanele ce cad sub incidența acesteia, respectiv se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor, precum și celor în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiusiunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori. Consumatori sunt persoanele definite de Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 28 martie 2007, și Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 543 din 3 august 2012. Aceste dispoziții se completează cu prevederile art. 10 din Legea nr. 77/2016, potrivit cărora „*va fi stinsă orice datorie a debitorului față de creditor, acesta din urmă neputând solicita sume de bani suplimentare. De dispozițiile prezentului articol beneficiază și codebitorul sau fideiutorul care a garantat obligația debitorului*

principal”. Totodată, Curtea observă că, prin Decizia nr. 565 din 19 septembrie 2017, a constatat că art. 1 din Legea nr. 77/2016 nu contravine niciunui text constituțional invocat, acesta stabilind doar sfera de aplicare a legii supuse controlului de constituționalitate, respectiv a raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor. Mai mult, acest text nici măcar nu stabilește obiectul legii, obiect care se conturează începând cu art. 3 din lege.

64. Dispozițiile art. 2 statuează că prevederile Legii nr. 77/2016 se coroborează cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.027 din 27 decembrie 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611 din 14 decembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cu celelalte dispoziții legale în vigoare. Or, aceste prevederi respectă tocmai dispozițiile Legii nr. 24/2000, care statuează că „*actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune* [art. 13 lit. a)]. În cazul în care o normă este complementară altei norme, pentru evitarea repetării în text a acelei norme se va face trimitere la articolul, respectiv la actul normativ care o conține, iar trimiterea la normele unui alt act normativ se poate face la întregul său conținut ori numai la o subdiviziune, precizată ca atare [art. 50 alin. (1) și (3)]. O reglementare din aceeași materie și de același nivel poate fi cuprinsă într-un alt act normativ, dacă are caracter special față de actul ce cuprinde reglementarea generală în materie. Caracterul special al unei reglementări se determină în funcție de obiectul acesteia, circumstanțiat la anumite categorii de situații, și de specificul soluțiilor legislative pe care le instituie. Reglementarea este derogatorie dacă soluțiile legislative referitoare la o situație anume determinată cuprind norme diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie, aceasta din urmă păstrându-și caracterul său general obligatoriu pentru toate celelalte cazuri [art. 15].

65. Față de acestea, Curtea nu poate reține neconstituționalitatea acestor prevederi astfel cum se susține în critica de neconstituționalitate, motivat de aspectul că „Legea dării în plată prevede faptul că această lege se coroborează cu dispozițiile mai multor acte normative, însă nu prevede în ce fel se va face această operațiune de coroborare, în condițiile în care, din punct de vedere material, dispozițiile legii dării în plată tind mai mult spre o modificare, iar uneori, cum ar fi cazul Legii nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare, spre o înlăturare de la aplicare și schimbare totală a reglementării”.

66. În continuare, din economia Legii nr. 77/2016, Curtea observă că dispozițiile acesteia trebuie interpretate în mod necesar prin coroborarea tuturor prevederilor acestei legi, mai cu seamă în ceea ce privește art. 3, art. 4, art. 5, art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11, prevederi care nu pot fi disociate și interpretate în mod disparat.

67. Dispozițiile art. 3 din Legea nr. 77/2016 prevăd că, prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, consumatorul are dreptul de a i se stinge datoriile izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, dacă, în termenul prevăzut la art. 5 alin. (3) din lege, părțile contractului de credit nu ajung la un alt acord.

68. Față de aceste prevederi se impune precizarea că, astfel cum a reținut Curtea în jurisprudența sa, având în vedere că majoritatea contractelor de împrumut vizate de legea criticată au fost încheiate în perioada 2007—2009, acestor contracte le este aplicabil cadrul legal de la acea dată. Astfel, dreptul comun îl constituia Codul civil în vigoare la acea dată, iar reglementări suplimentare, specifice domeniului bancar, se regăseau în Legea nr. 190/1999. Curtea, în jurisprudența sa, a observat, însă, că Legea nr. 77/2016 se aplică și contractelor care au fost încheiate în baza altor prevederi legale decât cele ale Legii nr. 190/1999. Cu alte cuvinte, și unele credite care nu au fost contractate în scopul achiziționării unor imobile au fost garantate prin instituirea unor ipoteci asupra unor bunuri imobile. Indiferent de textul legal specific în baza căruia au fost încheiate contractele până la data de 1 octombrie 2011, ele se supun reglementării de drept comun, Codul civil din 1864, care, în mod evident, permitea aplicarea teoriei impreviziunii, în temeiul art. 969 și art. 970 (a se vedea Decizia nr. 623 din 26 octombrie 2016 și Decizia nr. 695 din 24 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 15 martie 2017).

69. Din conținutul reglementării Legii nr. 77/2016 se deduce că art. 3 este indisolubil legat, în primul rând, de art. 11 din această lege. În timp ce art. 3 se referă la o derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, art. 11 statuează că „prezenta lege se aplică atât contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, cât și contractelor încheiate după această dată”.

70. Ca atare, evaluând segmentele temporale la care face referire Legea nr. 77/2016, Curtea observă că aceasta dispune aplicabilitatea sa astfel: un moment înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016 — care la rândul său cuprinde două situații, respectiv contractele încheiate sub imperiul Legii nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare și al Codul civil din 1864 și cele încheiate începând cu 1 noiembrie 2011 sub imperiul Legii nr. 287/2009 privind Codul civil; un moment după intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016.

71. Față de această situație legislativă și având în vedere faptul că toate contractele de împrumut vizate de dispozițiile Legii nr. 77/2016, supuse controlului de constituționalitate, analizate și concretizate prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, erau încheiate înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, Curtea a distins între teza întâi și teza a doua ale art. 3, prin coroborare cu art. 11 (a se vedea paragraful 104 din Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016).

72. Dispozițiile art. 4 prevăd condițiile cumulative ce trebuie îndeplinite pentru stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată, respectiv: a) creditorul și consumatorul fac parte din categoriile prevăzute la art. 1 alin. (1), astfel cum acestea sunt definite de legislația specială; b) cuantumul sumei împrumutate, la momentul acordării, nu depășea echivalentul în lei al 250.000 euro, sumă calculată la cursul de schimb publicat de către Banca Națională a României în ziua încheierii contractului de credit; c) creditul a fost contractat de consumator cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau, indiferent de scopul pentru care a fost contractat, este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință; d) consumatorul să nu fi fost condamnat printr-o hotărâre definitivă pentru infracțiuni în legătură cu creditul pentru care se solicită aplicarea prezentei legi. În situația în care executarea obligațiilor asumate prin contractul de credit a fost garantată cu două sau mai multe bunuri, în vederea aplicării procedurii prevăzute de prezenta lege debitorul va oferi în plată toate bunurile ipotecate în favoarea creditorului.

73. Dispozițiile art. 5 prevăd procedura de urmat în cazul subiecților de drept prevăzuți de această lege. Astfel, consumatorul transmite creditorului, prin intermediul unui executor judecătoresc, al unui avocat sau al unui notar public, o notificare prin care îl informează că a decis să îi transmită dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar, detaliind și condițiile de admisibilitate a cererii, astfel cum sunt reglementate la art. 4. Notificarea prevăzută la alin. (1) trebuie să cuprindă și stabilirea unui interval orar, în două zile diferite, în care reprezentantul legal sau convențional al instituției de credit să se prezinte la un notar public propus de debitor în vederea încheierii actului translativ de proprietate, prin care se stinge orice datorie a debitorului, principal, dobânzi, penalități, izvorând din contractul de credit ipotecar, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi. Prima zi de convocare la notarul public nu poate fi stabilită la un termen mai scurt de 30 de zile libere, perioadă în care se suspendă orice plată către creditor, precum și orice procedură judiciară sau extrajudiciară demarată de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia îndreptată împotriva consumatorului sau a bunurilor acestuia. Cu cel puțin 3 zile libere înainte de prima zi de convocare la notarul public, părțile transmit acestuia informațiile și înscrisurile necesare încheierii actului de dare în plată. Toate costurile notariale și, după caz, ale executorului judecătoresc sau ale avocatului se suportă de către debitor.

74. Dispozițiile art. 6 prevăd că de la data primirii notificării prevăzute la art. 5 se suspendă dreptul creditorului de a se îndrepta împotriva codebitorilor, precum și împotriva garanților personali sau ipotecari. În situația admiterii definitive a contestației prevăzute la art. 7, creditorul poate demara sau, după caz, relua orice procedură judiciară sau extrajudiciară atât împotriva debitorului, cât și împotriva altor garanți personali sau ipotecari. Demersurile prevăzute la art. 5 și art. 7—9 pot fi întreprinse și de codebitori, precum și de garanții personali sau ipotecari ai consumatorului principal, cu acordul acestuia sau al succesorilor săi. Acțiunea în regres împotriva debitorului principal va putea fi formulată numai după stingerea integrală a datoriei izvorând din contractul de credit, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi. Ca atare, cu privire art. 5 și 6 din lege, Curtea constată că acestea reglementează procedura de derulare a dării în plată a imobilului ipotecat. Curtea observă că art. 3 teza a doua din lege a fixat regulile de drept substanțial subsumate principiului impreviziunii în contractele de credit, iar art. 5 și 6 din lege reglementează, în esență, procedura de urmat pentru aplicarea regulilor anterior menționate (a se vedea Decizia nr. 565 din 19 septembrie 2017, paragraful 99).

75. Dispozițiile art. 7 prevăd că, în termen de 10 zile de la data comunicării notificării emise în conformitate cu dispozițiile art. 5, creditorul poate contesta îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a procedurii reglementate de prezenta lege. Cererea se judecă în procedură de urgență, cu citarea părților, de către judecătoria în circumscripția căreia domiciliază consumatorul. Apelul împotriva hotărârii pronunțate în conformitate cu dispozițiile alin. (2) se depune de partea interesată în termen de 15 zile lucrătoare de la comunicare și se judecă cu celeritate. Până la soluționarea definitivă a contestației formulate de creditor se menține suspendarea oricărei plăți către acesta, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului. În situația în care se admite contestația formulată de creditor, părțile vor fi repuse în situația anterioară îndeplinirii demersurilor prevăzute de prezenta lege. În termen de 10 zile de la data respingerii definitive a contestației, creditorul are obligația să se prezinte, în conformitate cu notificarea prealabilă a debitorului, la notarul public indicat în cuprinsul acesteia.

Dispozițiile art. 5 alin. (4) sunt aplicabile atât în vederea transmiterii informațiilor și a înscrisurilor, cât și în vederea stabilirii datei exacte a semnării actului de dare în plată.

76. Dispozițiile art. 8 prevăd că, în situația în care creditorul nu se conformează dispozițiilor prevăzute de prezenta lege, debitorul poate cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor. Cererea se judecă cu celeritate, cu citirea părților, de către judecătoria în circumscripția căreia domiciliază debitorul. Până la soluționarea definitivă a cererii prevăzute la alin. (1) se menține suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului. Acțiunea prevăzută de prezentul articol este scutită de plata taxei judiciare de timbru. Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datorilor izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silită a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silită care se continuă contra debitorului. În acest context, Curtea reține că dispozițiile legale, menționate mai sus, au format obiectul controlului de constituționalitate în coroborare cu art. 11 din Legea nr. 77/2016, sens în care în cuprinsul acestei decizii vor fi redat aspecte din considerentele reținute de instanța de contencios constituțional în jurisprudența sa cu privire la Legea nr. 77/2016.

77. Dispozițiile art. 9 prevăd că hotărârea pronunțată potrivit prevederilor art. 8 poate fi atacată cu apel, în termen de 7 zile de la comunicare. Ca atare, Curtea constată că acest din urmă text legal reglementează faptul că hotărârea prin care se admite sau se respinge cererea de constatare a stingerii obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și de transmitere a dreptul de proprietate către creditor este supusă apelului în termen de 7 zile de la comunicare. Or, în temeiul art. 21 alin. (3) și art. 129 din Constituție, legiuitorul este cel competent să stabilească atât căile de atac, cât și termenele în care acestea se exercită (a se vedea Decizia nr. 565 din 19 septembrie 2017, paragraful 117).

78. Dispozițiile art. 10 prevăd că la momentul încheierii contractului translativ de proprietate, respectiv de la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive, potrivit prevederilor art. 8 sau, după caz, ale art. 9, va fi stinsă orice datorie a debitorului față de creditor, acesta din urmă neputând solicita sume de bani suplimentare. De aceste dispoziții beneficiază și codebitorul sau fideiusorul care a garantat obligația debitorului principal. Curtea constată că acest text de lege reglementează momentul de la care darea în plată își produce efectele, respectiv de la data încheierii contractului translativ de proprietate sau de la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive, fiind un aspect de procedură, și nu unul de drept substanțial (a se vedea și Decizia nr. 565 din 19 septembrie 2017, paragraful 118).

79. De altfel, astfel cum s-a arătat la examinarea art. 1, aceste dispoziții completează sfera subiecților cărora li se aplică Legea nr. 77/2016. Astfel, în virtutea prevederilor Legii nr. 77/2016, darea în plată stinge datoria în egală măsură pentru toți subiecții de drept care sunt vizați, respectiv consumator, codebitor, coplătitor, sau fideiusorul care a garantat obligația debitorului principal.

80. Dispozițiile art. 11 prevăd că, în vederea echilibrării riscurilor izvorând din contractul de credit [*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*], legea se aplică atât contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, cât și contractelor încheiate după această dată. Aceste dispoziții, astfel cum s-a menționat mai sus, trebuie coroborate cu întreg ansamblul legii.

81. Curtea observă că, în prezentele cauze, sesizarea Curții Constituționale este ulterioară publicării Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016; de asemenea, contractele de credit sunt încheiate sub imperiul Codului civil vechi, iar din dosarele cauzei nu reiese incidența unei executări silită.

82. Curtea reține că, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, a constatat că sintagma „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” cuprinsă în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este neconstituțională și că prevederile art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016 sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii, context în care a arătat că instituția impreviziunii aplicabilă *ope legis* pentru toate contractele încheiate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 77/2016 nu poate fi recunoscută, iar în cazul în care instanța judecătorească nu ar avea posibilitatea să verifice îndeplinirea condițiilor impreviziunii, aceste prevederi legale ar încălca dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3), art. 1 alin. (5), art. 21 alin. (3) și ale art. 124 (Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 116).

83. Față de această împrejurare, întrucât, în prezentele dosare, sesizarea Curții Constituționale a fost realizată ulterior publicării Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016 și având în vedere faptul că în toate cauzele contractele de credit au fost încheiate sub imperiul Codului civil din 1864, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3), (5), (6) și art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă, având în vedere și faptul că autorii excepției de neconstituționalitate critică exact înțelesul normelor legale care a fost exclus din cadrul constituțional.

84. De asemenea, excepția de neconstituționalitate privind sintagma „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din cuprinsul art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia „(3) *Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.*”

85. Totodată, având în vedere faptul că în cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești care au sesizat Curtea în prezentele dosare toate contractele de credit au fost încheiate înaintea intrării în vigoare a noului Cod civil, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportată la art. 3 teza întâi din Legea nr. 77/2016, ce vizează numai noul Cod civil, va fi respinsă ca inadmisibilă.

86. Tot astfel, faptul că toate contractele de credit ce fac obiectul cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești care au sesizat Curtea au fost încheiate înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil este relevant și în examinarea admisibilității excepției având ca obiect neconstituționalitatea tezei a doua a art. 11 din Legea nr. 77/2016. Se reține că, potrivit primei teze a acestuia, prevederile Legii nr. 77/2016 se aplică și contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, iar, potrivit celei de-a doua teze a art. 11, Legea nr. 77/2016 se aplică acelor contracte de credit încheiate după data intrării sale în vigoare. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, întrucât aceasta vizează contracte încheiate după intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016.

87. De asemenea, prevederile art. 11 teza întâi raportate la art. 8 alin. (5) din lege nu respectă condițiile de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate, reglementate în art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, având în vedere că, în toate cauzele aflate pe rolul instanțelor care au sesizat Curtea, situația de fapt, astfel cum rezultă din actele dosarelor, nu a implicat o executare silită efectivă a imobilului ipotecat. Ca atare, excepția

de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la art. 8 alin. (5) din lege urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

88. Prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, paragraful 28, Curtea a statuat că Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 este o decizie interpretativă, așa încât, atunci când criticile de neconstituționalitate a unei norme juridice privesc un înțeles sau înțelesuri ale acesteia care se bucură, în continuare, de prezumția de constituționalitate și care nu au fost excluse din cadrul constituțional prin decizia interpretativă, este evident că instanța constituțională este competentă să analizeze fondul excepției de neconstituționalitate (a se vedea și Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, paragraful 48).

89. De asemenea, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 130, Curtea a constatat că nu poate fi reținută încălcarea prevederilor constituționale ale art. 15 alin. (2), art. 16, art. 24, art. 45, art. 73 alin. (3) lit. m), art. 135 și art. 136 alin. (5) din Legea fundamentală, iar dispozițiile art. 53 și ale art. 148 nu au incidență în cauză.

90. Astfel, în ceea ce privește critica referitoare la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 115, că, indiferent de textul legal specific în baza căruia au fost încheiate contractele până la data de 1 octombrie 2011, ele se supun reglementării de drept comun, Codul civil din 1864, care, în mod evident, permitea aplicarea teoriei impreviziunii, în temeiul art. 969 și art. 970. Având în vedere că Legea nr. 77/2016 reprezintă o aplicare a teoriei impreviziunii la nivelul contractului de credit, prevederile acesteia nu retroactivează.

91. Referitor la critica de neconstituționalitate, prin prisma principiului egalității, Curtea reține că, în ceea ce privește încălcarea art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în fața legii, prin Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, a statuat că principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice. De asemenea, art. 16 din Constituție vizează egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi și libertăți fundamentale, nu și identitatea de tratament juridic asupra aplicării unor măsuri, indiferent de natura lor. În felul acesta se justifică nu numai admisibilitatea unui regim juridic diferit față de anumite categorii de persoane, dar și necesitatea lui (Decizia nr. 53 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2002). Ca atare, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 112, Curtea a constatat că acele categorii de creditori menționate în motivarea excepției de neconstituționalitate sunt în situații diferite. Instituțiile financiare, în calitate de creditori care și-au garantat creanțele cu ipotecă asupra unor imobile, se află, totuși, pe o poziție diferită față de cea a creditorilor chirografari, având în vedere natura diferită a creanțelor lor (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 22 din 21 ianuarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2003).

92. Totodată, prin Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, paragrafele 50—60, Curtea a reținut că, reglementând procedura dării în plată, ca expresie a impreviziunii contractuale, legiuitorul, prin art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a pus la îndemâna debitorului obligației un mecanism procedural specific, prin efectul căruia are loc o suspendare de drept a executării plăților pe care debitorul le-ar datora în temeiul contractului de credit. Este o măsură conexă

firească deciziei debitorului de a transmite creditorului dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar. Suspendarea plăților aferente contractului de credit intervine ca un accesoriu al deciziei unilaterale a acestuia, prin care apreciază că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate inerente procedurii dării în plată, însă, pe perioada suspendării plăților, celelalte obligații ale debitorului rezultate din acesta se execută în continuare.

93. În acest context, Curtea a reținut că suspendarea antemenționată se aplică atât în situația în care creditorul obligației de plată nu formulează contestație împotriva notificării transmise, cât și în situația în care acesta din urmă formulează o asemenea contestație. Astfel, în lipsa formulării contestației prevăzute de art. 7 alin. (1) din lege, notificarea transmisă creditorului rămâne definitivă, în sensul că ambele părți acceptă faptul că aceasta îndeplinește condițiile de admisibilitate, în condițiile intervenirii impreviziunii, părțile având posibilitatea de a negocia pentru a ajunge la un alt acord în termenul prevăzut de art. 5 alin. (3) din lege. De abia după expirarea termenului menționat se poate încheia actul de dare în plată. Pe toată perioada de timp care acoperă termenul de contestare, precum și termenul de negociere, executarea plăților derivate din contractul de credit este suspendată. În acest fel, legiuitorul a pus la îndemâna debitorului un instrument juridic, prin intermediul căruia echilibrează poziția economică net inferioară a consumatorului în raport cu profesionistul în condițiile intervenirii impreviziunii. Ar fi fost, de altfel, nefiresc ca, pe această perioadă, contractul să fi continuat să se execute ca atare, mai ales că este una preprocesuală, de negociere între părți, în care sunt cercetate posibilitățile de continuare a executării contractului de credit, prin adaptarea acestuia la noile condiții socioeconomice. În schimb, în ipoteza în care creditorul formulează contestație, notificarea este afectată de o condiție rezolutorie, aceea a admiterii contestației de către instanța judecătorească competentă. Însă, indiferent dacă această condiție se împlinesc, pe toată perioada în care curge termenul de formulare a contestației și a judecării, până la soluționarea definitivă a contestației, notificarea are drept efect și suspendarea plăților rezultate din contractul de credit, ca o măsură provizorie și conexă acesteia.

94. De asemenea, Curtea a constatat că un asemenea mecanism procedural nu este de natură să afecteze sau să anuleze dreptul de proprietate privată al creditorului, pentru că suspendarea plăților este o măsură imediată, care înlătură efectele negative asupra patrimoniului debitorului în condițiile în care creditorul decide să demareze o procedură judiciară. Este o măsură provizorie prin natura sa, întrucât, în cazul în care este admisă contestația creditorului, debitorul obligației va trebui să execute în continuare contractul de credit, plata sumelor de bani aferente perioadei de suspendare urmând a fi reluată.

95. Curtea, având în vedere conținutul normativ al art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a constatat că acestea reglementează o intervenție etatică cu privire la executarea contractelor de credit aflate în curs. De principiu, niciun text constituțional nu împiedică legiuitorul să intervină în executarea acestor contracte în vederea reechilibrării lor, cu respectarea condițiilor impuse prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, referitoare la buna-credință și echitatea ce trebuie să guverneze această materie. Însă, intensitatea acestei intervenții, privită din perspectiva exigențelor Constituției, trebuie evaluată prin prisma testului de proporționalitate dezvoltat de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în condițiile în care drepturile relative, distinct de aplicarea art. 53 din Constituție, cunosc limitări implicit admise rezultate atât din evoluția și confruntarea acestora în timp, cât și din perspectiva titularilor lor.

96. Curtea a mai constatat că, deși creditorul obligației deține, în principiu, un bun, în sensul art. 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reprezentat de creanța care face obiectul contractului de credit (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, paragraful 24), intervenția statului operată prin textele de lege criticate urmărește un scop legitim, respectiv protecția consumatorului prin evitarea punerii acestuia în situația de a plăti sume de bani corespunzătoare contractului de credit, în condițiile în care se invocă impreviziunea întemeiată pe art. 969 și 970 din Codul civil din 1864. Așadar, scopul legitim urmărit se circumscrie conceptului de protecție a consumatorului prin înlăturarea pericolului ruinei sale iminente.

97. În acest context, prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, paragrafele 38—42, instanța de contencios constituțional a analizat dacă măsura criticată este adecvată, necesară și dacă respectă un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele individuale. Astfel, s-a reținut că, în mod abstract, suspendarea executării plăților este o măsură capabilă să îndeplinească scopul legitim urmărit, neexistând nicio abatere între substanța acesteia și finalitatea pe care o are în vedere. Mai mult, măsura reglementată și finalitatea avută în vedere se află într-un evident raport de consecvență logică, drept care se impune concluzia irefragabilă a caracterului său adecvat. De asemenea, Curtea a constatat că măsura legală criticată este necesară, legiuitorul având deplina competență constituțională, în temeiul art. 15 alin. (1), art. 44 alin. (1) și art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală, de a proteja într-un mod efectiv interesele patrimoniale ale cetățenilor săi, atunci când în paradigma executării contractului — de credit în cazul de față — intervine un aspect care ține de impreviziune. Din întreg arsenalul de măsuri pe care legiuitorul le avea la îndemână a apelat la suspendarea temporară a plăților rezultate din contractul de credit, măsură ce trebuie calificată ca având un grad de intruziune moderat asupra dreptului de proprietate al creditorului, aspect dedus atât prin natura sa juridică de măsură vremelnică/provizorie, cât și din posibilitatea creditorului de a-și vedea executată creanța întru totul, în măsura în care instanța judecătorească admite contestația formulată. Desigur, astfel cum s-a precizat, această opțiune a legiuitorului nu este cea mai puțin intruzivă, ipoteză în care legiuitorul ar fi trebuit să lase instanței judecătorești competența de a decide ea însăși, eventual prin procedura ordonanței președințiale sau suspendarea executării silite, după caz, dacă se impune măsura suspendării în mod temporar a plății sumelor de bani aferente contractului de credit. Totuși, Curtea a constatat că această orientare legislativă a ținut seama de realitățile socioeconomice existente, aspect cu privire la care legiuitorul are o largă marjă de apreciere, precum și de particularitățile și specificul circumstanțelor referitoare la iminența începerii sau continuării procedurii de executare silită cu efecte iremediabile asupra consumatorului, respectiv la relația profesionist-consumator, în care acesta din urmă se află într-o situație de inferioritate economică. De aceea, în cazul în care între părți există o neînțelegere apărută cu privire la existența impreviziunii în contracte, legiuitorul, în mod corect, a apreciat ca fiind necesară o suspendare de drept a executării unui asemenea contract, până la pronunțarea hotărârii judecătorești definitive în cauză, care tranșează problema litigioasă dintre părți.

98. De asemenea, prin Decizia nr. 93 din 28 februarie 2017, paragrafele 43—49, Curtea a constatat că măsurile prevăzute de Legea nr. 77/2016 respectă exigențele testului de proporționalitate și nu aduc atingere substanței dreptului de proprietate al creditorilor, iar, în analiza conformității dispozițiilor Legii nr. 77/2016 cu prevederile constituționale care garantează dreptul de proprietate privată, Curtea a examinat ideea de ruină (iminentă) a debitorului, din perspectiva raportului contractual

existent între cele două părți, în sensul că această apreciere nu vizează evoluția/fluctuația situației financiare/materiale a debitorului ulterioară încheierii contractului de credit, ci are în vedere, în mod exclusiv, disproporția și dezechilibrul survenite ca urmare a materializării riscului supraadăugat. Prin urmare, ideea de ruină (iminentă) a debitorului se identifică, în cazul dat, cu ideea de ruină contractuală a acestuia (cu privire la noțiunea de risc supraadăugat a se vedea Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragrafele 96 și 97; cu privire la ruina contractuală, ce afectează utilitatea socială a contractului de credit, intervenită ca urmare a impreviziunii, a se vedea Decizia nr. 415 din 19 iunie 2018, paragrafele 30—35).

99. Cu referire la invocarea art. 45 și art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție, Curtea a reținut, în plus față de ceea ce reiese din motivarea Curții din Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, că însuși textul art. 45 din Constituție dispune că accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora sunt garantate în condițiile legii. Or, dispozițiile criticate din Legea nr. 77/2016 se pot încadra în această categorie — *în condițiile legii* —, legiuitorul constituind însuși acordându-i legiuitorului ordinar prerogativa de a stabili condițiile exercitării accesului liber al persoanei la o activitate economică, precum și pe cel al liberei inițiative. De altfel, Curtea Constituțională a stabilit, în Decizia nr. 282 din 8 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 16 iulie 2014, paragraful 16, că principiul libertății economice nu este un drept absolut al persoanei, ci este condiționat de respectarea limitelor stabilite de lege, limite ce urmăresc asigurarea unei anumite discipline economice ori protejarea unor interese generale, precum și asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor.

100. În ceea ce privește criticile aduse Legii nr. 77/2016 din perspectiva art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 108, Curtea a statuat că Legea nr. 77/2016 reglementează situații specifice care nu se referă la regimul general al proprietății, în sensul că vizează doar o modalitate de executare a unor obligații derivate din contractul de credit în ipoteza intervenirii impreviziunii. Chiar dacă aplicarea Legii nr. 77/2016 are drept efect un transfer de proprietate, acest lucru nu semnifică faptul că legea în sine reglementează regimul general al proprietății, sintagmă ce vizează cadrul general al proprietății în România, și nu orice transfer al dreptului de proprietate ca urmare a aplicării unor instituții de drept civil. În concordanță cu jurisprudența sa, spre exemplu, Decizia nr. 5 din 14 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 22 iulie 1992, Curtea a constatat că regimul juridic general al proprietății, publică sau privată, vizează, ca esență, cele trei elemente ale dreptului de proprietate: posesia, folosința, dispoziția, fiind preponderent un regim de drept privat. Regimul proprietății și al dreptului de proprietate, și încă la nivel general, reprezintă o realitate juridică care guvernează raporturile juridice de o valoare socială semnificativă ce reclamă reglementarea printr-o lege organică, pe când regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate reprezintă o altă realitate juridică, de o importanță mai mică, putând fi stabilită prin legi ordinare sau, după caz, prin ordonanțe. De altfel, legiuitorul a mai adoptat reglementări care au un impact asupra dreptului de proprietate prin intermediul unor legi ordinare, cum ar fi Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015) care în art. 348 reglementează confiscările dispuse potrivit legii. Prin urmare, Curtea constată că această critică de neconstituționalitate extrinsecă este neîntemeiată.

101. Prin urmare, față de această împrejurare, Curtea va respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la celelalte dispoziții din Legea nr. 77/2016, precum și a legii în ansamblul său.

102. În ceea ce privește menționarea în susținerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 53 din Legea fundamentală, față de jurisprudența sa în materie, Curtea reiterează lipsa incidenței acestor dispoziții constituționale.

103. Cu privire la invocarea art. 148 din Constituție, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, Curtea a reținut că prevederile Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1.093/2010, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 60 din 28 februarie 2014, nu au legătură cu ipoteza normativă a legii criticate, ele referindu-se la conversia creditelor în valută. Prin urmare, Curtea a constatat că dispozițiile constituționale cuprinse în art. 148 nu au incidență în cauză.

104. De asemenea, Curtea a reținut că revine instanțelor de judecată competența de a stabili cadrul procesual în care se soluționează litigiul dedus judecătii, în funcție de stadiul derulării contractului de credit. Totodată, Curtea a arătat faptul că este rolul instanțelor de judecată să interpreteze normele legale și să

facă aplicarea acestora în funcție de conținutul normativ, respectiv dacă sunt norme de drept substanțial sau de drept procesual și dacă sunt de imediată aplicare, precum și cu privire la prioritatea acestora, în funcție de caracterul de normă specială sau de drept comun (a se vedea Decizia nr. 357 din 11 mai 2017, paragrafele 40 și 42).

105. Distinct de acestea, Curtea reiterează faptul că instanța de contencios constituțional, prin Decizia nr. 638 din 27 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 14 februarie 2017, paragraful 25, a statuat că instanța judecătorească, fiind independentă în aprecierea sa, va putea face aplicarea instituției impreviziunii în temeiul Legii nr. 77/2016, în configurarea determinată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, respectiv în temeiul prevederilor art. 969 și art. 970 din Codul civil din 1864, chiar și în cauzele în care este începută executarea silită, indiferent de stadiul executării silite a bunului ipotecat, respectiv în spețele unde este pusă în discuție o asemenea chestiune, cu consecința stingerii datoriei rezultate din contractele de credit.

106. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3) și alin. (5)—(6) și art. 8, ale art. 11 teza a doua, precum și a sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*”, cuprinsă în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank N.V. în Dosarul nr. 31.088/197/2016 al Judecătorei Brașov — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 15.539/302/2016 al Judecătorei Sectorului 5 București, de Societatea Credit Europe Bank România — S.A. în Dosarul nr. 15.381/233/2016 al Judecătorei Galați — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 8.824/314/2016 al Judecătorei Suceava, de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 9.418/1748/2016 al Judecătorei Cornetu, Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 29.667/301/2016 al Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă, Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 24.708/197/2016 al Judecătorei Brașov, de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 154/302/2017 al Judecătorei Sectorului 5 București, de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 28.658/197/2016 al Judecătorei Brașov, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 14.314/4/2016 al Judecătorei Sectorului 4 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 27.099/4/2016 al Judecătorei Sectorului 4 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 11.846/233/2016 al Judecătorei Galați — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank N.V. în Dosarul nr. 732/301/2017 al Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank N.V. și Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 8.929/333/2016 al Judecătorei Vaslui, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. în Dosarul nr. 13.676/4/2016 al Judecătorei Sectorului 5 București, de Societatea Credit Europe Bank România — S.A. și Credit plus (Gulf) LTD în Dosarul nr. 5.481/327/2016 al Judecătorei Tulcea — Secția civilă și penală, de Societatea Bancpost — S.A. în Dosarul nr. 13.870/280/2016 al Judecătorei Pitești — Secția civilă și de Societatea Bancpost — S.A. în Dosarul nr. 17.631/281/2016 al Judecătorei Ploiești.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceleași părți în aceleași dosare ale aceluiași instanțe și constată că dispozițiile art. 11 teza întâi, raportate la celelalte prevederi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și legea în ansamblul său sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Brașov — Secția civilă, Judecătorei Cornetu, Judecătorei Galați — Secția civilă, Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă, Judecătorei Sectorului 4 București — Secția civilă, Judecătorei Sectorului 5 București, Judecătorei Pitești — Secția civilă, Judecătorei Ploiești, Judecătorei Suceava, Judecătorei Tulcea — Secția civilă și penală și Judecătorei Vaslui și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 octombrie 2018.

PREȘEDINTE

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 155

din 14 martie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 90

din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 90 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Lorin — S.R.L. din Galați în Dosarul nr. 2.556/121/2016 al Tribunalului Galați — Secția a II-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.571D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 312D/2018 și nr. 489D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 90 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Lorin — S.R.L. din Galați în dosarele nr. 3.958/121/2017* și nr. 140/44/2018 ale Tribunalului Galați — Secția I civilă și Curții de Apel Galați — Secția a II-a civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării dosarelor. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 312D/2018 și nr. 489D/2018 la Dosarul nr. 1.571D/2017, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că există precedent constituțional în această materie și nu sunt temeiuri pentru schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin încheierile din 19 aprilie 2017, 23 februarie 2018 și 28 martie 2018, pronunțate în dosarele nr. 2.556/121/2016, nr. 3.958/121/2017* și nr. 140/44/2018, **Tribunalul Galați — Secția a II-a civilă, Tribunalul Galați — Secția I civilă și Curtea de Apel Galați — Secția a II-a civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 90 din Codul de procedură civilă.** Excepția

a fost invocată de Societatea Lorin — S.R.L. din Galați în cauze având ca obiect soluționarea cererilor de acordare a ajutorului public judiciar.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prin excluderea de la beneficiul scutirii de la plata taxei judiciare de timbru a persoanelor juridice se creează o discriminare și o lipsă de tratament egal în raport cu persoanele fizice, cu atât mai mult în cazul unei societăți aflate în condiții dificile din punct de vedere financiar. Se mai apreciază că textul legal criticat nu îndeplinește condițiile de claritate, precizie și previzibilitate, permițând interpretarea și aplicarea arbitrară, părtinitoare și chiar abuzivă.

9. **Tribunalul Galați — Secția a II-a civilă, Tribunalul Galați — Secția I civilă și Curtea de Apel Galați — Secția a II-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

11. **Guvernul**, în Dosarul nr. 1.571D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 90 din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins:

„(1) *Cel care nu este în stare să facă față cheltuielilor pe care le presupune declanșarea și susținerea unui proces civil, fără a primejdui propria sa întreținere sau a familiei sale, poate beneficia de asistență judiciară, în condițiile legii speciale privind ajutorul public judiciar.*

(2) *Asistența judiciară cuprinde:*

a) *acordarea de scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare prevăzute de lege;*

b) *apărarea și asistența gratuită printr-un avocat desemnat de barou;*

c) *orice alte modalități prevăzute de lege.*

(3) *Asistența judiciară poate fi acordată oricând în cursul procesului, în tot sau numai în parte.*

(4) *Persoanele juridice pot beneficia de facilități sub formă de reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare*

de timbru datorate pentru acțiuni și cereri introduse la instanțele judecătorești, în condițiile legii speciale.”

15. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 privind statul român, art. 15 privind universalitatea, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă faptul că dispozițiile legale criticate au mai format obiect al controlului de constituționalitate prin raportare la critici identice cu cele formulate în prezenta cauză de același autor.

17. Prin Decizia nr. 284 din 26 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 726 din 22 august 2018, Curtea a reținut că art. 90 din Codul de procedură civilă statuează cu privire la condițiile de acordare a asistenței judiciare și face trimitere la legile speciale în domeniu, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 24 octombrie 2008, și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013.

18. Curtea a reținut că persoanele fizice beneficiază de ajutor public judiciar în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă; în schimb, persoanele juridice pot beneficia, în anumite condiții, doar de facilități sub formă de reduceri, eşalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru, potrivit art. 42 alin. (2)—(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru. Prin urmare, persoanele juridice nu beneficiază de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008, care vizează exclusiv persoanele fizice, ci numai de facilități în privința plății taxelor judiciare de timbru.

19. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că în nicio situație o persoană juridică nu poate fi beneficiara ajutorului public judiciar (Decizia nr. 221 din 9 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 422 din 11 iulie 2013). Pentru a ajunge la această soluție, Curtea a arătat că dispozițiile legale potrivit cărora numai persoanele fizice pot solicita acordarea ajutorului public judiciar reprezintă opțiunea legiuitorului român, în

concordanță cu transpunerea în dreptul intern a prevederilor Directivei 2003/8/CE a Consiliului din 27 ianuarie 2003 de îmbunătățire a accesului la justiție în litigiile transfrontaliere prin stabilirea unor norme minime comune privind asistența judiciară acordată în astfel de litigii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 26 din 31 ianuarie 2003, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă. Așa fiind, Curtea a constatat că reglementările criticate nu conțin norme de natură să îngreuească accesul liber la justiție și să afecteze echitabilitatea procesului, fiind conforme scopului stabilit de Directiva 2003/8/CE și, totodată, în deplină concordanță cu normele constituționale sau convenționale invocate. Totodată, chiar dacă au calitatea de părți în cadrul unui litigiu, persoanele juridice și cele fizice nu se pot compara sub aspectul situației juridice în care se află. Pe de altă parte, art. 4 din Constituție, stabilind criteriile de discriminare, printre care și cel de avere, se referă la cetățenii României, deci la categoria persoanelor fizice, și nu juridice. De aceea, rațiunea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 constă în înlesnirea accesului la justiție al cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime.

20. În ceea ce privește desemnarea unui apărător și scutirea de la plata taxei judiciare de timbru, Curtea a reținut faptul că numai persoanele fizice pot beneficia de acestea în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008. Persoanele juridice intră sub incidența Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, iar instanța poate acorda facilități și acestora, în mod excepțional, și în alte cazuri în care se apreciază, față de datele referitoare la situația economico-financiară a persoanei juridice, că plata taxei judiciare de timbru la valoarea datorată ar fi de natură să afecteze în mod semnificativ activitatea curentă a persoanei juridice. Persoanele juridice nu se află în aceeași situație cu persoanele fizice, natura juridică diferită a acestora și scopul pentru care este înființată persoana juridică reprezentând temeiuri suficiente pentru a se aplica un tratament juridic diferit, dar cu menținerea principiului conform căruia, indiferent de natura persoanei, statul are obligația pozitivă de a reglementa un cadru juridic care să cuprindă remedii pentru ca părțile să facă față cheltuielilor de judecată, exigență a accesului liber la justiție.

21. Întrucât nu au apărut elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Lorin — S.R.L. din Galați în dosarele nr. 2.556/121/2016 al Tribunalului Galați — Secția a II-a civilă, nr. 3.958/121/2017* al Tribunalului Galați — Secția I civilă și nr. 140/44/2018 al Curții de Apel Galați — Secția a II-a civilă și constată că dispozițiile art. 90 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Galați — Secția a II-a civilă, Tribunalului Galați — Secția I civilă și Curții de Apel Galați — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 martie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 181

din 28 martie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 465 alin. (1)
din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Iuliana Nedelcu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 465 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Faur Nistor Isai în Dosarul nr. 19.441/325/2016 al Judecătoriei Timișoara — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.614D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că autorul excepției a depus o cerere prin care solicită judecata în lipsă.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care, după ce relevă asupra situației de fapt, concluzionează că excepția de neconstituționalitate, neavând legătură cu soluționarea cauzei în procedura mai sus evidențiată, este inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Sentința penală nr. 1.366 din 7 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 19.441/325/2016, **Judecătoria Timișoara — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 465 alin. (1) din Codul de procedură penală în ceea ce privește sintagma „consecințele grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale”**, excepție ridicată de Faur Nistor Isai într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de revizuire formulate împotriva Sentinței penale nr. 3.305 din 16 septembrie 2014 a Judecătoriei Timișoara.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale referitoare la calitatea legilor și la accesul liber la justiție, precum și dispozițiile art. 7 — *Nicio pedeapsă fără lege* și art. 13 — *Dreptul la un recurs efectiv* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece sintagma „consecințe grave” implică o încălcare a afectivă care, nefiind definită în termeni lipsiți de echivoc, este lăsată la aprecierea instanței.

7. **Judecătoria Timișoara — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât textul contestat, respectiv art. 465 alin. (1) din Codul de procedură penală, în ceea ce privește sintagma „consecințe

grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale”, nu contravine normei constituționale invocate în susținerea ei, respectiv dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție. Textul nu este confuz sau neclar, deoarece, în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale și vreuna dintre consecințele încălcării Convenției continuă să se producă, instanța națională nu ar putea reține că aceste consecințe nu sunt grave.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, deoarece, în conformitate cu art. 29 alin. (1) și (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, pentru a fi admisibilă, excepția de neconstituționalitate trebuie să aibă legătură cu soluționarea cauzei care presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecătii, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul stabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie îndeplinite cumulativ (a se vedea Decizia nr. 438 din 8 iulie 2014).

10. Așa fiind, întrucât Curtea de la Strasbourg a constatat încălcarea art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în legătură cu condițiile de detenție, iar nu cu privire la procedura desfășurată în Dosarul penal nr. 566/59/2014 al Judecătoriei Timișoara (în care s-a pronunțat sentința ce face obiectul cererii de revizuire), Guvernul apreciază că prevederile art. 465 alin. (1) din Codul de procedură penală nu sunt aplicabile în cauza dedusă judecătii.

11. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Astfel, prin Decizia nr. 2 din 2 februarie 2015, pronunțată de către Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a statuat că revizuirea în cazul hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului este cale extraordinară de atac cu o natură juridică tipică, aparte, determinată de fundamentul, obiectul, funcționalitatea și funcția sa procesuală, care o deosebește de celelalte căi extraordinare de atac, mai ales prin aceea că determină examinarea din nou a cauzei pe fond, prin retractarea de către instanță a propriei soluții, soluție care este înlocuită cu una corespunzătoare noilor fapte și împrejurări constatate și despre care instanța nu a avut anterior cunoștință.

12. Prin posibilitatea acordată părții de a exercita această cale extraordinară de atac, practic Curtea Europeană a Drepturilor Omului vine să confirme faptul că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe este garantat de art. 6 paragraful (1) din Convenție, iar acest drept trebuie să se interpreteze în lumina preambulului Convenției, care enunță supremația dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante și, deși unul dintre elementele

fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care prevede, printre altele, ca soluția dată de către instanțe în mod definitiv oricărui litigiu să nu mai fie rejudecată (a se vedea *Cauza Brumărescu contra României*), deoarece securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității de lucru judecat, adică a caracterului definitiv al hotărârilor judecătorești (*Riabykh împotriva Rusiei*, nr. 52.854/99, § 52, CEDO 2003-IX), atunci când însă se constată încălcarea unui drept, Curtea Europeană a Drepturilor Omului impune instanțelor obligația de a relua procesul din stadiul în care s-a aflat partea în momentul încălcării dreptului.

13. Așadar, Convenția creează un adevărat cadru juridic privitor la protecția drepturilor și libertăților fundamentale pe care le protejează, cu valoare supranațională, dar bazat pe principiul subsidiarității, ceea ce presupune o repartizare a competențelor în acest domeniu între autoritățile naționale, cu vocația de a asigura ele, primele, apărarea acestor drepturi și libertăți, și instanța europeană, chemată să intervină numai atunci când aceasta nu se realizează pe deplin în cadrul sistemului național de drept în discuție.

14. Totodată, judecătorul național este unul dintre destinatarii unei astfel de hotărâri, interesul acestuia trebuie să fie acela de a evita repetarea faptului ilicit, în așteptarea intervenirii unei modificări a dreptului intern și chiar în ipoteza în care hotărârile Curții necesită o reformă complexă și amplă a sistemului legislativ intern, judecătorul național poate și trebuie, pe cât este posibil, să pună în aplicare aceste hotărâri, până să intervină o lege internă în concordanță cu Convenția, pentru că judecătorul național rămâne deplin responsabil în aplicarea uniformă a Convenției în sistemul intern judiciar, realizând eficient și constituționalist o sinteză între exigențele acesteia și constrângerile, în unele privințe și perioade, inhibitoare, date de calitatea legii, de regulile procedural naționale și chiar de jurisprudența dominantă.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 465 alin. (1) referitor la *Revizuirea în cazul hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului* din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins:

„(1) *Hotărârile definitive pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale ori a dispus scoaterea cauzei de pe rol, ca urmare a soluționării amiabile a litigiului dintre stat și reclamant, pot fi supuse revizuirii, dacă vreuna dintre consecințele grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta continuă să se producă și nu poate fi remediată decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.*”

18. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la calitatea legilor, art. 21 referitor la *Accesul liber la justiție*, precum și dispozițiile art. 7 — *Nicio pedeapsă fără lege* și art. 13 — *Dreptul la un recurs efectiv* din

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în fapt, în perioada 2001—2011, petentul Faur Nistor Isai a fost deținut în mai multe rânduri în Penitenciarul Timișoara și a susținut că i-au fost încălcate o serie de drepturi (nu i s-a asigurat suprafața minimă de cazare, nu a beneficiat de o hrană corespunzătoare caloric, nu a primit alimentele prescrise de nutriționist, a inhalat fum de țigară atât în spațiul de cazare, cât și în mijloacele de transport), sens în care a formulat o plângere penală împotriva angajaților din cadrul Penitenciarului Timișoara sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, abuz în serviciu prin îngrădirea unor drepturi și abuz în serviciu în formă calificată (art. 246, art. 247 și art. 248¹ din Codul penal din 1969).

20. Prin Ordonanța procurorului nr. 664/P/2013 din 3 martie 2014 a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara s-a dispus clasarea cauzei.

21. Împotriva acestei ordonanțe Faur Nistor Isai a formulat plângere, iar prin Sentința penală nr. 3.305 din 16 septembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 566/59/2014 al Judecătoriei Timișoara, definitivă la data pronunțării, a fost respinsă ca nefondată plângerea formulată.

22. Totodată, prin Sentința penală nr. 2.802 din 12 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 25.671/325/2015 al Judecătoriei Timișoara, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire formulată cu privire la Sentința penală nr. 3.305 din 16 septembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 566/59/2014 al Judecătoriei Timișoara.

23. La data de 5 august 2016, Faur Nistor Isai a formulat, în temeiul art. 465 din Codul de procedură penală, o cerere de revizuire împotriva aceleiași Sentințe penale nr. 3.305 din 16 septembrie 2014 a Judecătoriei Timișoara, pronunțată în Dosarul nr. 566/59/2014.

24. În motivare revizuentul a arătat că, deși în Dosarul nr. 25.671/325/2015 al Judecătoriei Timișoara i-a fost respinsă cererea de revizuire formulată împotriva Sentinței penale nr. 3.305 din 16 septembrie 2014, ulterior, mai exact la data de 21 iunie 2016, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a condamnat România în *Cauza Faur împotriva României*, reținând condiții de detenție inadecvate. De aceea a solicitat admiterea cererii de revizuire formulată cu privire la Dosarul nr. 25.671/325/2015 și obligarea parchetului să facă cercetări și să dispună trimiterea în judecată a persoanelor vinovate din penitenciar care l-au supus la rele tratamente.

25. La data de 2 septembrie 2016 a depus la dosar memoriul revizuentului prin care a solicitat atașarea dosarelor nr. 566/59/2014 și nr. 25.671/325/2015 ale Judecătoriei Timișoara, acesta precizând că solicită revizuirea și cu privire la Dosarul nr. 566/59/2014.

26. La termenul din 2 noiembrie 2016 revizuentul a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 și art. 465 din Codul de procedură penală, pe care a motivat-o la termenul din 15 februarie 2017 în ceea ce privește neclaritatea sintagmei „consecințele grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale”.

27. Prin Sentința penală nr. 1.366 din 7 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 19.441/325/2016, Judecătoria Timișoara — Secția penală a dispus:

— sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 465 alin. (1) din Codul de procedură penală în ceea ce privește sintagma criticată;

— respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 din Codul de procedură penală și art. 465 din același cod în raport cu dispozițiile art. 11, 16, 20, 21, 24 și art. 148 din Constituție;

— în temeiul art. 465 alin. (10) din Codul de procedură penală, respingerea ca nefondată a cererii de revizuire formulate cu privire la Sentința penală nr. 3.305 din 16 septembrie 2014 a Judecătoria Timișoara, pronunțată în Dosarul nr. 566/59/2014.

28. Analizând criticile formulate, Curtea constată că, prin Hotărârea din 21 iunie 2016, pronunțată în Cauza *Faur împotriva României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că Judecătoria Arad l-a condamnat pe Faur Nistor Isai la pedeapsa de 13 ani închisoare printr-o decizie definitivă din 21 martie 2001 pentru violul unui minor. Detenția reclamantului a început la data de 21 ianuarie 2001 și a durat până la 24 mai 2011, când a fost eliberat din închisoare. La 11 iulie 2013, reclamantul a fost reținut din nou, în urma unei noi condamnări pentru violul a două fete care erau minore.

29. În scrisorile sale adresate Curții Europene a Drepturilor Omului, reclamantul a susținut că în închisorile din Arad și Timișoara a fost ținut în celule supraaglomerate și că, deși era nefumător, a fost expus fumului inhalat de la țigările altor deținuți. Pentru acest motiv a depus mai multe plângeri la autoritățile naționale și, printr-o decizie definitivă din 12 aprilie 2005, Judecătoria Arad a admis una dintre plângerile reclamantului și a dispus plasarea acestuia într-o celulă pentru nefumători. Din informațiile furnizate de reclamant nu este clar dacă această decizie a fost executată, însă, pe baza observațiilor sale scrise, se poate deduce că a fost plasat într-o celulă pentru nefumători. În plus, reclamantul a pretins că a fost transferat de la o închisoare la alta sau de la o închisoare la instanță în camioane cu deținuți care fumează.

30. Curtea europeană a reținut că reclamantul a fost ținut în detenție în penitenciarul din Timișoara în condiții nefavorabile și, după examinarea tuturor materialelor care i-au fost prezentate, a considerat că, în cazul de față, condițiile de detenție ale reclamantului în închisoarea de la Timișoara au fost inadecvate. Pentru acest motiv a hotărât că a fost încălcat art. 3 din Convenție și a obligat statul român să plătească reclamantului suma de 3.900 euro. De asemenea, au fost respinse celelalte cereri.

31. Potrivit dispozițiilor art. 465 alin. (1) din Codul de procedură penală, revizuirea în cazul hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului poate fi exercitată numai împotriva acelor hotărâri definitive pronunțate de instanțele penale române în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale ori a dispus scoaterea cauzei de pe rol, ca urmare a soluționării amiabile a litigiului dintre stat și reclamant, dacă vreuna dintre consecințele grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta continuă să se producă și nu poate fi remediată decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.

32. Cu alte cuvinte, acest caz de revizuire este dublu condiționat și presupune atât existența unei hotărâri a instanței europene prin care să se fi constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale, cât și continuitatea și imposibilitatea remedierii consecințelor negative grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale, cu condiția ca încălcarea constatată să vizeze o hotărâre definitivă pronunțată de către instanța română.

33. Or, așa cum s-a arătat, în cadrul procedurii declanșate la instanța europeană, aceasta nu a constatat încălcări ale unor drepturi sau libertăți fundamentale ale revizuentului de către instanța națională în litigiul de față în care s-a pronunțat Sentința penală nr. 3.305 din 16 septembrie 2014.

34. Potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia*”.

35. Examinând incidența, din această perspectivă, a existenței legăturii textului legal criticat cu soluționarea cauzei, Curtea arată că aceasta presupune întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecării și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 438 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2014). Prin urmare, condiția relevanței excepției de neconstituționalitate, respectiv a incidenței textului de lege criticat în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești, nu trebuie analizată *in abstracto*, ci trebuie verificat în primul rând interesul procesual al invocării excepției de neconstituționalitate, mai ales din prisma efectelor unei eventuale constatări a neconstituționalității textului de lege criticat (a se vedea și Decizia nr. 465 din 23 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 29 octombrie 2014, paragraful 20; Decizia nr. 712 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 880 din 24 noiembrie 2015, paragraful 19).

36. Totodată, Curtea a subliniat în jurisprudența sa că o eventuală constatare a „neconstituționalității unui text de lege ca urmare a invocării unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite autorilor acesteia și nu poate constitui doar un instrument de drept abstract. [...] Neconstituționalitatea unei dispoziții legale nu are numai o funcție de prevenție, ci și una de reparație, întrucât ea vizează în primul rând situația concretă a cetățeanului lezat în drepturile sale prin norma criticată” (Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016, paragraful 30).

37. Tot astfel, Curtea a mai reținut, într-o altă cauză, că „autorul excepției de neconstituționalitate nu are un interes real, personal, în promovarea acesteia. Astfel, posibila admitere a excepției nu ar schimba cu nimic situația acestuia, ci ar privi numai drepturile altor persoane” (Decizia nr. 315 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 548 din 24 iulie 2014, paragraful 20, cu referire la Decizia nr. 29 din 21 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 240 din 3 aprilie 2014).

38. Aceste considerente sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, și în prezenta cauză, unde eventuala admitere a excepției de neconstituționalitate nu ar avea nicio înrâurire asupra cauzei în care a fost ridicată, neproducând nicio consecință, câtă vreme prin Hotărârea din 21 iunie 2016, pronunțată în Cauza *Faur împotriva României*, nu s-au constatat încălcări ale unor drepturi sau libertăți fundamentale ale revizuentului de către instanța națională în litigiul de față în care s-a pronunțat Sentința penală nr. 3.305 din 16 septembrie 2014 a Judecătoria Timișoara.

39. Așa fiind, Curtea va respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 465 alin. (1) din Codul de procedură penală.

40. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 465 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Faur Nistor Isai în Dosarul nr. 19.441/325/2016 al Judecătorei Timișoara — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Timișoara — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 martie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

**ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE
ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE**

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

ORDIN**privind aprobarea programei școlare
pentru disciplina opțională Utilizarea tehnologiilor
de modelare și imprimare 3D, liceu**

În temeiul art. 65 alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

în baza art. 12 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă programa școlară pentru disciplina opțională Utilizarea tehnologiilor de modelare și imprimare 3D, liceu, cuprinsă în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Programa școlară cuprinsă în anexă se aplică în sistemul de învățământ începând cu anul școlar 2019—2020.

Art. 3. — Direcția generală învățământ secundar superior și educație permanentă, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul, Institutul de Științe ale Educației, inspectoratele școlare județene, respectiv inspectoratul școlar al municipiului București și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale,
Ecaterina Andronescu

Programa școlară pentru disciplina opțională utilizarea tehnologiilor de modelare și imprimare 3D, liceu

Notă de prezentare

Învățarea noilor tehnologii este prioritară într-o societate în continuă schimbare, iar dobândirea competențelor digitale de către tineri este o condiție obligatorie pentru a face față cerințelor tot mai ridicate în competiția de pe piața muncii. Utilizarea instrumentelor software pentru operarea cu imprimante 3D va fi utilă, în viitor, în din ce în ce mai multe domenii ocupaționale și reprezintă, în acest moment, o experiență pozitivă de învățare. Acesta este motivul pentru care este important ca studiul imprimării 3D să fie inclus în programele educaționale formale, în școlile care dispun de resurse materiale adecvate. Există deja unități școlare care dețin imprimante 3D, cele mai multe fiind achiziționate prin intermediul unor proiecte educaționale, care ar putea fi folosite în procesul de predare a acestui opțional.

Plusvaloarea oferită de acest opțional rezidă din caracterul ei interdisciplinar. Astfel, acest opțional oferă elevilor un sprijin în dezvoltarea unor competențe moderne, care vor veni în completarea cunoștințelor și abilităților formate prin alte discipline sau în contexte nonformale. Acest domeniu facilitează o abordare transversală, susținând dobândirea, în mod direct sau indirect, a mai multor competențe-cheie, precum competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii, competență digitală, sensibilizare și exprimare culturală, inițiativă și antreprenoriat etc.

Acest opțional are un impact real asupra elevului, îi dezvoltă gândirea logică, imaginația, creativitatea și capacitatea de a rezolva probleme reale, în contexte practice. Disciplina Utilizarea tehnologiilor de modelare și imprimare 3D contribuie la dezvoltarea abilităților de învățare, de comunicare și colaborare, dat fiind lucrul în echipă necesar în activitățile specifice utilizării tehnologiilor avansate.

Programa școlară Utilizarea tehnologiilor de modelare și imprimare 3D identifică un set relevant de competențe generale și specifice pentru societatea actuală, oferind exemple de activități de învățare, conținuturi și sugestii metodologice utile.

Acest opțional poate fi studiat în orice clasă din liceu, o oră/săptămână, pe durata unui an școlar, în cadrul curriculumului la decizia școlii (CDS) pentru următoarele filiere:

- teoretică — toate profilurile și specializările;
- tehnologică — toate profilurile și specializările;
- vocațională — profilul artistic (specializarea Arhitectură; specializarea Arte ambientale și design; specializarea Arte plastice și decorative), profilul Militar și profilul Ordine și Securitate Publică (specializarea Matematică-informatică).

Programa școlară cuprinde, pe lângă Nota de prezentare, următoarele componente:

- competențe generale;
- valori și atitudini;
- competențe specifice și conținuturi;
- sugestii metodologice.

Competențele generale sunt definite pentru fiecare disciplină de studiu și au un grad ridicat de generalitate și complexitate.

Valori și atitudini orientează dimensiunile axiologică și afectiv-atitudinală aferente formării personalității elevului din perspectiva fiecărei discipline. Realizarea lor concretă derivă din activitatea didactică permanentă a profesorului, constituind un element implicit al acesteia.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale și reprezintă ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi ce urmează a fi dobândite de către elevi prin învățare, pe durata anului de studiu.

Conținuturile sunt mijloace informaționale prin care se urmărește formarea competențelor specifice și implicit a competențelor generale propuse. Unitățile de conținut sunt organizate tematic.

Sugestiile metodologice cuprind propuneri privind modul de organizare a procesului de predare-învățare-evaluare.

Programa urmărește să asigure fiecărui copil oportunitatea de a-și dezvolta competențe digitale, în condițiile asigurării egalității de șanse. Se dezvoltă astfel competențe de utilizare eficientă a noilor tehnologii, criteriu-cheie pentru ocuparea forței de muncă.

În elaborarea acestei programe școlare au fost respectate principiile de proiectare curriculară specifice curriculumului național pentru ciclul de învățământ liceal, luând în considerare interesele educaționale ale elevilor, dar și posibilitatea valorificării pe piața muncii a competențelor dobândite. Programă școlară Utilizarea tehnologiilor de modelare și imprimare 3D este fundamentată, pe lângă studii și cercetări, și prin experiențe acumulate în cadrul unor proiecte derulate în școli.

Competențe generale

1. Gestionarea tehnologiilor de imprimare 3D
2. Elaborarea unor proiecte inovative utilizând tehnologii de modelare și imprimare 3D, care să dezvolte spiritul critic și flexibil

Valori și atitudini

- Conștientizarea impactului noilor tehnologii în plan social, economic și etic
- Gândire critică și flexibilă în gestionarea unor proiecte inovative
- Relaționarea pozitivă cu ceilalți și dezvoltarea spiritului de echipă
- Dezvoltarea spiritului de observație și a simțului estetic

Competențe specifice și conținuturi**1. Gestionarea tehnologiilor de imprimare 3D**

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Identificarea tipurilor standardizate de procedee de imprimare 3D 1.2. Identificarea componentelor hard și soft ale unei imprimante 3D 1.3. Selectarea materialelor și a mijloacelor adecvate pentru imprimarea unui obiect	Imprimare 3D Tipuri standardizate de procedee de imprimare 3D Elemente constructive și caracteristici tehnice ale imprimantelor 3D Softuri pentru imprimate 3D Materiale specifice; avantaje, limitări, riscuri și reglementări asociate imprimării 3D

2. Elaborarea unor proiecte inovative utilizând tehnologiile de modelare și imprimare 3D

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Proiectarea modelelor 3D, luând în considerare criteriile de evaluare estetice și funcționale, precum și specificul procesului de tipărire 2.2. Identificarea oportunităților anteprenoriale asociate modelării și imprimării 3D 2.3. Analizarea comparativă a eficienței din punct de vedere al utilității unei imprimante 3D în viața cotidiană 2.4. Planificarea, în echipă, a unor proiecte inovative de obiecte 3D, în domeniul familiare	Tehnologii de modelare 3D Fluxul de lucru în fabricarea unui obiect 3D Proiectarea geometriilor 2D Modele 3D ale unor obiecte. Exemple practice Optimizări; importarea și exportarea modelelor 3D Imprimare 3D Fabricarea obiectelor 3D Reguli de utilizare a imprimantelor 3D și exemple de bune practici Metode de îmbunătățire a calității rezultatelor (de exemplu, post-procesarea obiectelor, reguli de bună practică în proiectarea obiectelor pentru fabricație aditivă etc.) Defecte tipice de imprimare Depanarea problemelor mecanice ale imprimantei Aspecte economice, etice și legale privind imprimarea 3D Utilitatea imprimantei 3D Rentabilitatea imprimantei 3D Proiecte interdisciplinare pe teme date, cu specificații precizate, în care să se utilizeze piese imprimate 3D

Sugestii metodologice

Programa școlară Utilizarea tehnologiilor de modelare și imprimare 3D formează competențe de bază în domeniul modelării și imprimării 3D, atât de necesare în condițiile modernizărilor tehnologice. Domeniul modelării și imprimării 3D are un caracter interdisciplinar, facilitând transferuri de concepte și metodologii între diverse discipline, precum:

— **Matematică:** în proiectarea și realizarea unei piese 3D sunt necesare cunoștințe geometrice și trigonometrice, pentru a putea scala o piesă/un obiect, pentru a putea stabili anumite cote sau pentru alegerea unor unghiuri, fără de care reprezentarea obiectului nu ar fi fidelă. Complexitatea operațiilor matematice utilizate în aplicație este direct proporțională cu complexitatea unui obiect ce urmează a fi proiectat. Viziunea geometrică a unui utilizator se reflectă în capacitatea de a înțelege și a proiecta un model 3D cât mai aproape de un set de cerințe, acesta fiind și un obiectiv al utilizării tehnologiei 3D pentru crearea unei machete. Mai mult decât atât, având în vedere că pentru clasele de liceu, la disciplina matematică, nu mai există în programa școlară capitole care să abordeze geometria în spațiu, oferta propusă de această programă ar putea susține dezvoltarea competențelor de modelare matematică a unor contexte problematice variate. Astfel, sunt exersate cunoștințe din diferite domenii și sunt folosite instrumente geometrice adecvate pentru reprezentarea, prin desen, în plan, a corpurilor geometrice. În contextul dezvoltării tehnologice avansate, elevii au nevoie de contexte de învățare adecvate, care să le dezvolte capacitatea de a vizualiza și a

proiecta obiecte în spațiu (de exemplu, a înțelege și a aplica în mod corespunzător noțiunea de plan, pozițiile reciproce ale dreptelor și ale planurilor în spațiu, a studia și a dimensiona corect corpurile geometrice etc.).

— **Fizică:** conceptul de imprimare 3D pentru disciplina fizică este reprezentativ cel puțin din două puncte de vedere:

1. posibilitatea reprezentării unor grafice specifice disciplinei în 3D, precum și posibilitatea de a efectua anumite experimente cu corpuri proiectate și imprimate 3D;

2. posibilitatea de a înțelege și a utiliza o tehnologie care se bazează pe electricitate, electronică, mecanică etc. și evoluția dinamică a tehnologiei.

— **Chimie:** în funcție de modelul aparatului de imprimat și materialul din care trebuie realizată piesa, este selectată o materie primă de natură polimerică (în imprimarea 3D se pot folosi și alte tipuri de materiale — pulberi metalice, nisip, hârtie etc. — însă tehnologiile respective sunt disponibile la nivel industrial, nu la nivelul utilizatorului casnic). Dinamica tehnologiei face posibilă derularea unor studii de caz pentru a găsi soluții cât mai eficiente în selectarea materialului folosit, necesar realizării pieselor, respectiv structura și compoziția chimică a acestuia, astfel încât costul de producție să fie cât mai mic.

— **Biologie:** pe lângă scopurile de proiectare în utilizarea tehnologiei 3D, în realizarea modelelor și machetelor anatomice, o utilizare importantă a imprimării 3D constă în reprezentarea organelor biologice, în vederea facilitării înțelegerii funcționării organelor și organismelor.

— Desen: deși în strânsă legătură cu viziunea geometrică, imaginația și creativitatea sunt determinante atunci când se pune problema transformării unui obiect de la o schiță 2D la un model 3D.

— Robotică: modelarea și imprimarea unor piese sau componente necesare pentru construirea roboților permit trecerea progresivă de la componente de mici dimensiuni la componente mult mai elaborate.

— Educație tehnologică: realizarea de șabloane folosite în confecționarea unor modele unicate.

— Educație antreprenorială: modelele imprimate 3D ajută la obținerea unor resurse financiare necesare sprijinirii firmelor de exercițiu constituite la nivelul unităților școlare. Astfel de activități contribuie la dezvoltarea spiritului antreprenorial, prin realizarea de activități similare cu cele dintr-o firmă reală.

— Mecatronică: proiectarea și tipărirea elementelor care intră în componența unui sistem mecatronic.

— Mecanică: modelarea și printarea unor piese componente ale cutiei de viteze, șasiului, elementelor de caroserie, motorului etc. Acestea pot fi printate și studiate separat sau asamblate în blocuri.

Predarea-învățarea acestei discipline va fi orientată pe rezolvarea unor sarcini de lucru practice, cât mai variate. Se recomandă ca activitățile de învățare să aibă un caracter interactiv, centrat pe elev. Aplicațiile prezentate efectiv elevilor, într-un mod atractiv, vor fi focalizate pe probleme/situații concrete care pot fi întâlnite în domeniul sistemelor informatice și imprimantelor 3D. În abordarea aplicațiilor interdisciplinare se recomandă corelarea activităților didactice cu nivelul achizițiilor dobândite de elevi la celelalte discipline.

Ordinea de parcurgere a conținuturilor din programă rămâne la alegerea cadrelor didactice, cu condiția ca acestea să respecte succesiunea logică disciplinară.

Sugestii pentru procesul de predare/învățare

Acest opțional poate fi predat de către profesorii care au studii de specializare în domeniul informatică și TIC.

Se recomandă ca orele de curs să se desfășoare într-un laborator de informatică, conexiunea la internet fiind necesară. Configurația calculatoarelor trebuie să permită rularea aplicațiilor selectate de profesor din cele recomandate în programă. În activitatea cu elevii, utilizarea unui videoproiector facilitează captarea și menținerea atenției asupra materialelor-suport, eficientizând procesul de învățare. Pentru optimizarea demersului didactic este recomandat să existe un număr de stații egal cu numărul elevilor din clasă. De asemenea se impune ca unitatea școlară să fie dotată cu minimum o imprimantă 3D.

În funcție de specificul clasei și de particularitățile colectivului de elevi, profesorul va adapta nivelul de complexitate a sarcinilor de lucru. De exemplu, pentru elevii capabili de performanță, vor fi propuse proiecte cu grad mai mare de complexitate, iar pentru elevii cu dificultăți de învățare, sarcinile de lucru vor conține, în prima perioadă de studiu, itemi simpli, care vizează executarea unei singure operații la un moment dat.

Domaniul imprimării 3D este unul extrem de dinamic, cu o dezvoltare rapidă, ceea ce implică actualizarea permanentă a produselor soft. Prin prezentarea celor mai noi versiuni și a unor produse demonstrative, a unor exemple de bună practică se va crea o imagine de ansamblu asupra facilităților oferite de software-ul respectiv și elevii vor fi încurajați în demersul de a realiza produse de înaltă calitate.

Pentru competența generală 1:

— Pentru prezentări se pot utiliza filme didactice existente pe YouTube și tutoriale online;

— Pentru comunicare și colaborare se pot utiliza platforme/site-uri de învățare, precum lynda.com, moodle.ecdl.ro etc.

Pentru competența generală 2:

— Se poate utiliza orice aplicație software de modelare 3D, gama fiind foarte vastă. Se recomandă folosirea resurselor educaționale gratuite sau a programelor cu licență, existente pe internet sau în școală, cu respectarea legislației privind copyright-ul. Dintre aplicațiile gratuite menționăm Creo Parametric.

— Se poate utiliza orice aplicație software de verificare a modelului 3D în vederea corectării erorilor: Netfabb Basic, MeshMagic, MiniMagics etc. Se recomandă software-ul Netfabb Basic. Se pot realiza exerciții care să vizeze verificarea, repararea, scalarea și divizarea modelelor 3D în vederea tipării. Elevii pot analiza comparativ diverse orientări ale modelelor 3D pe spațiul de tipărire al imprimantei 3D pentru a minimiza volumul structurii-suport.

— Se poate utiliza o aplicație pentru stabilirea parametrilor de proces în vederea imprimării efective a obiectului 3D — odată cu achiziționarea imprimantei se primește și acest software proprietar, care trebuie instalat pe computere. Se pot tipări 3D obiecte folosind parametrii de proces diferiți, urmând ca apoi să se discute în grup modul în care alegerea parametrilor de proces afectează calitatea, aspectul estetic și funcționalitatea unei piese.

Se recomandă organizarea unor sesiuni de brainstorming coordonate de cadrul didactic și valorificarea sugestiilor venite de la grupul de elevi pentru îmbunătățirea calității și funcționalității pieselor tipărite 3D. Pentru stimularea lucrului în echipă, acest exercițiu poate fi efectuat pe grupe, fiecare grupă tipărind un obiect cu anumite caracteristici, iar la final comparând rezultatele obținute.

— Se pot utiliza tutoriale online, platforme/site-uri de învățare, precum lynda.com, moodle.ecdl.ro etc.

— Se recomandă utilizarea repozitoriilor online de modele 3D, precum Thingiverse, GrabCAD etc.

Specificul disciplinei impune metode didactice interactive, recomandând mai ales învățarea prin metode practice/activități de laborator, teme/proiecte.

Sugestii cu privire la evaluare

În procesul de evaluare se va avea în vedere asigurarea caracterului formativ al acestuia, iar la elaborarea instrumentelor de evaluare vor fi valorificate rezultatele observării sistematice a activităților desfășurate de către elevi, inclusiv proiectele realizate individual sau în echipă.

Evaluarea trebuie să vizeze mai ales interpretarea creativă a informațiilor și capacitatea de a rezolva o situație-problemă cu ajutorul calculatorului.

Procesul de evaluare constă în generarea și colectarea probelor care atestă performanța unui elev și în evaluarea acestor probe în comparație cu criteriile definite. Elevul și evaluatorul au o răspundere comună pentru producerea și colectarea probelor, însă responsabilitatea de a estima competența elevului pe baza probelor aparține evaluatorului.

Se recomandă implicarea elevilor în activități colective prin realizarea unor proiecte pe o temă dată, pe parcursul a 2—3 ore și prezentarea în fața colectivului de elevi a obiectelor realizate.

Ca metode/instrumente de evaluare se pot folosi:

— studii de caz;

— proiecte;

— schițe/desene;

— fișe de evaluare (atât pentru probe teoretice, cât și pentru probe practice).

Instrumentele de evaluare trebuie concepute într-o corelare continuă cu indicatorii de performanță și cu probele de evaluare din unitățile de competență relevante pentru modul.

Resurse de lucru pentru elevi

- <https://www.ptc.com/en/academic-program/>
- www.reprap.org
- <https://www.thingiverse.com/>
- <https://grabcad.com/>
- <https://www.lynda.com/3D-Printing-training-tutorials/6343—0.html>
- moodle.ecdl.ro
- http://reprap.org/wiki/Print_Troubleshooting_Pictorial_Guide
- <https://www.simplify3d.com/support/print-quality-troubleshooting/>
- <https://all3dp.com/common-3d-printing-problems-3d-printer-troubleshooting-guide/>
- <https://www.3dhubs.com/3d-printing>

Bibliografie pentru profesori

1. Ahn, S., Montero, M., Odell, D., Roundy, S., Wright, P. (2002), *Anisotropic Material Properties of Fused Deposition Modeling ABS*, *Rapid Prototyping Journal*, vol. 8(4), pp. 248 —257.
2. Baumers, M. (2012), *Economic aspects of additive manufacturing: benefits, costs and energy consumption*, teză de doctorat, University of Loughborough, Marea Britanie.
3. Chua, C.K, Leong, K.F. (2014), *3D Printing and Additive Manufacturing: Principles and Applications*, Fourth Edition of Rapid Prototyping Paperback, 3rd Edition, World Scientific.
4. D'Angelo, G., *Designing for Ultimaker*, available at: www.fablab.dtu.dk.
5. Frank, D., Fadel, G. (1995), *Expert system-based selection of the preferred direction of build for rapid prototyping processes*, *Journal of Intelligent Manufacturing*, 6(5): 339—45.
6. Gaynor, A.T, et al. (2014), *Multiple-Material Topology Optimization of Compliant Mechanisms Created Via PolyJet Three-Dimensional Printing*, *J. Manuf. Sci. Eng* 136(6), 061015.
7. Gibson, I., Rosen, D.W., Stucker, B. (2010), *Additive Manufacturing Technologies. Rapid Prototyping to Direct Digital Manufacturing*, Springer.
8. Grimm, T. (2003), *Fused Deposition Modeling: A Technology Evaluation*, *Time Compression Technologies*, vol. 11(2), pp. 1—6, available at: <http://www.trosol.com/fortus/downloads/WPGrimm.pdf>.
9. Hiller, J.D., Lipson, H. (2009), *STL 2.0: a proposal for a universal multi-material additive manufacturing file format*, *SFF Symposium*, pp. 266—278.
10. Hoisan, M.S. et al. (2014), *Improved Mechanical Properties of Fused Deposition Modeling-Manufactured Parts Through Build Parameter Modifications*, *J. Manuf. Sci. Eng* 136(6).
11. Kamrani, E., Nasr, E.A. (2006), *Rapid Prototyping: Theory and Practice*, 1st Edition, Springer.
12. Lipson, H. (2010), *Additive Manufacturing File format*, available at: <http://www.nist.gov/el/msid/infotest/upload/Lipson-Cornell-NIST-AMF.pdf>.
13. Mohamed, O.A, et al., (2015), *Optimization of fused deposition modeling process parameters: a review of current research and future prospects*, *J. Advances in Manufacturing*, 3(1): 42—53.
14. *Stratasys 3D Printers and Production Systems (2011), FDM for End-Use Parts: Tips and Techniques for Optimization*, pp. 1—22.
15. SR ISO/ASTM 52900 ISO — Fabricație aditivă. Principii generale. Terminologie, 31 august 2016
16. https://commons.wikimedia.org/http://reprap.org/wiki/Print_Troubleshooting_Pictorial_Guide
17. <https://www.simplify3d.com/support/print-quality-troubleshooting/>
18. <https://all3dp.com/common-3d-printing-problems-3d-printer-troubleshooting-guide/>
19. <http://scholarworks.rit.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=10126&context=theses>
20. <http://www.solidconcepts.com/resources/design-guidelines/fdm-design-guidelines>
21. <https://www.gov.uk/government/publications/3d-printing-research-reports>
22. <http://www.sandia.gov/mst/technologies/net-shaping.html>
23. <https://wohlersassociates.com/2016report.htm>
24. <http://www.3ders.org/articles/20160405-wohlers-report-2016-reveals-1-billion-growth-in-3d-printing-industry.html>
25. <https://www.forbes.com/sites/louiscolumbus/2014/09/15/demand-for-3d-printing-skills-is-accelerating-globally/#1ba4d55d522e>
26. <https://www.engineering.com/3DPrinting/3DPrintingArticles/ArticleID/8431/Wanted-Analytics-Demand-For-3D-Printing-Skills-Soars.aspx>
27. <https://www.3dhubs.com/3d-printing>
28. www.reprap.org
29. www.stratasys.com

Grup de lucru

- Prof. univ. Vasile-Mihai Baltac — președinte ATIC (Asociația pentru Tehnologia Informației și Comunicații din România)
 Prof. univ. dr. ing. Popescu Diana — Universitatea Politehnică București
 Prof. univ. Tarba Cristian — Universitatea Politehnică București
 Prof. univ. dr. Tarba Nicoleta — Universitatea Politehnică București
 Prof. Tania Oghina — Colegiul Tehnic Mecanic „Grivița” — București
 Raluca Constantinescu — ECDL România
 Alexandru Cazacu — PTC, București
-

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

N O R M Ă**pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 24/2015 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor administrate privat**

Având în vedere prevederile art. 32 alin. (6), art. 55 alin. (12) și (14), art. 111—114 și ale art. 128 lit. g) din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 23 lit. b), f) și h), art. 24 lit. j) și o) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005, cu modificările și completările ulterioare,

în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) lit. c) și d), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 5 lit. c), art. 6 alin. (1) și (2) și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din ședința din data de 23.04.2019,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

Art. I. — Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 24/2015 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor administrate privat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 și 3 bis din 5 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 12, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Semestrial, raportul privind situația salariaților se transmite A.S.F., conform anexei nr. 19.”

2. La articolul 12, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Raportul semestrial prevăzut la alin. (3¹) se transmite A.S.F., în termen de 7 zile lucrătoare ale lunii următoare trimestrului pentru care se face raportarea.”

3. Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 14. — (1) Lunar, administratorul întocmește, pentru activitatea fondului de pensii administrat privat, următoarele rapoarte:

a) soldurile conturilor individuale ale participanților, conform anexei nr. 1A;

b) situația transferurilor de tip «IN», conform anexei nr. 1B;

c) situația transferurilor de tip «OUT» și utilizarea activului personal al participanților, conform anexei nr. 1C;

d) structura numărului de participanți, conform anexei nr. 1D;

e) situația contului colector al fondului de pensii, conform anexei nr. 1E;

f) raport privind plățile eșalonate, conform anexei nr. 1F;

g) balanța contabilă de verificare analitică, conform anexei nr. 8;

h) situația tranzacțiilor OTC, conform anexei nr. 18.

(2) Rapoartele lunare prevăzute la alin. (1) lit. d) și h) se transmit A.S.F. în două zile lucrătoare ale lunii următoare celei pentru care se face raportarea.

(3) Rapoartele lunare prevăzute la alin. (1) lit. a), b), c), e) și f) se transmit A.S.F. în termen de 7 zile lucrătoare ale lunii următoare celei pentru care se face raportarea.

(4) Raportul lunar prevăzut la alin. (1) lit. g) se transmite A.S.F. până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se face raportarea.”

4. Anexele nr. 1A, 1B, 1C și 1F se modifică și se înlocuiesc cu anexele nr. 1, 2, 3 și 4 la prezenta normă.

5. Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezenta normă.

Art. II. — Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și intră în vigoare la data de 1 iulie 2019.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,

Leonardo Badea

București, 24 aprilie 2019.

Nr. 11.

ANEXA Nr. 1

(Anexa nr. 1A la Norma nr. 24/2015)

Soldurile conturilor individuale ale participanților în data de .....

Codul de comandă	Codul administratorului	Codul fondului de pensii	Data evaluării soldurilor conturilor individuale	Codul de operațiune	CNP participant	Numele participantului
Col. 1	Col. 2	Col. 3	Col. 4	Col. 5	Col. 6	Col. 7

Prenumele participantului	Contribuția brută	Data virării contribuției brute	Contribuția netă	Data convertirii contribuției nete în unități de fond	Numărul de unități de fond aferente contribuției nete	Numărul total de unități de fond (sold final)
Col. 8	Col. 9	Col. 10	Col. 11	Col. 12	Col. 13	Col. 14

Instrucțiunile de completare a anexei nr. 1A

(1) Anexa nr. 1A se completează de către administratorii de fonduri de pensii administrate privat.

(2) Instrucțiunile prezentate în continuare au ca scop standardizarea procesului de raportare pentru:

a) soldurile conturilor individuale pentru fiecare participant al fondului de pensii administrat privat;

b) situația convertirilor de contribuții nete în unități de fond, pentru fiecare participant al fondului de pensii administrat privat.

(3) Câmpurile anexei nr. 1A se completează, după cum urmează:

Nr. crt.	Denumire câmp	Descriere câmp
1.	Codul de comandă	Codul comenzii va avea una dintre următoarele valori: 1 = raportare inițială; 5 = raportare rectificativă.
2.	Codul administratorului	Codul administratorului așa cum este înregistrat în Registrul A.S.F.
3.	Codul fondului de pensii	Codul fondului de pensii, așa cum este înregistrat în Registrul A.S.F.
4.	Data evaluării soldurilor conturilor individuale	Data evaluării soldurilor conturilor individuale (data ultimei zile lucrătoare a lunii pentru care se întocmește raportul)
5.	Codul de operațiune	Codul operațiunii se completează cu: 101 — pentru tranzacțiile determinate de transformarea contribuției nete, indiferent de valoarea sau semnul acesteia; 102 — pentru tranzacțiile de ajustare a contului individual al participantului în situația în care tranzacțiile anterioare tip 101 au adus soldul contului la un număr negativ de unități de fond; 103 — pentru a raporta valoarea contului individual al participantului pentru care nu există tranzacții cu cod 101 și tranzacții cu cod 102 în luna pentru care s-a întocmit raportul; 104 — pentru a raporta valoarea contului individual al participantului care a solicitat transferul contribuțiilor viitoare la Pilonul I; 112 — pentru tranzacțiile de ajustare a contului individual, în situația în care tranzacțiile anterioare asociate alocării contribuției au fost operate eronat în contul altui participant. Se vor raporta tranzacțiile de corecție atât pe contul participantului pentru care s-a efectuat conversia eronat (cu semnul „-”), cât și tranzacțiile de corecție pe contul participantului pentru care trebuia să se efectueze conversia (cu semnul „+”); 113 — pentru a raporta tranzacția de modificare a CNP-ului asociat contului individual al participantului; 114 — pentru tranzacția de alocare de unități de fond prin creditarea contului individual al participantului; 166 — pentru situația în care nu sunt gestionate conturi individuale; 199 — pentru a raporta alte tranzacții de emiter/anulare unități de fond ca efect al prelucrării eronate a contribuțiilor.
6.	CNP participant	Codul numeric personal al participantului (CNP). Se raportează toți participanții care au cont individual la fondul de pensii administrat privat (indiferent de modalitatea prin care au aderat în fond, inclusiv participanții decedați și invalizi aflați în termenul de 12 luni specificat în norma privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat).
7.	Numele participantului	Numele participantului conform documentelor legale
8.	Prenumele participantului	Prenumele participantului conform documentelor legale
9.	Contribuția brută	Valoarea în lei a contribuției brute a participantului în numele și în contul lui, conform extrasului de cont și conform listei de viramente de la instituțiile de evidență. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Suma contribuțiilor brute aferente tuturor participanților trebuie să fie egală cu suma totală înscrisă în lista de viramente a instituției de evidență. Pentru codul 104 se completează cu 0 (zero).
10.	Data virării contribuției brute	Data la care contribuția brută a participantului a fost virată în contul bancar colector, conform extrasului de cont și a listei de viramente emisă de instituțiile de evidență. Pentru codul 104 se completează cu data înregistrării cererii de retragere la administrator.
11.	Contribuția netă	Valoarea contribuției nete a participantului convertită în unități de fond. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 104 se completează cu 0 (zero).
12.	Data convertirii contribuției nete în unități de fond	Data la care contribuția netă a participantului a fost convertită în unități de fond. Pentru codul 104 se completează cu data validării de către instituția de evidență a cererii de retragere.
13.	Numărul de unități de fond aferente contribuției nete	Numărul de unități de fond rezultat în urma operațiunii de convertire a contribuției nete. Se utilizează 6 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 104 se completează cu 0 (zero).
14.	Numărul total de unități de fond (sold final)	Numărul de unități de fond total, existent în contul individual al participantului, în ultima zi lucrătoare a lunii pentru care se întocmește raportul. Se utilizează 6 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul.

A. Raportare inițială (cod 1)

(4) Metodologia de transmitere electronică a anexei nr. 1A este următoarea:

a) Fișierul obținut este denumit după următoarea sintaxă:

YYYYMMDD_TRANZACTII_CONTRIBUTII_1_FFF_EEE.xml.p7s,
unde:

— YYYYMMDD reprezintă data ultimei zile lucrătoare a lunii pentru care se întocmește raportul;

— FFF reprezintă codul fondului de pensii administrat privat înregistrat în Registrul A.S.F.;

— EEE reprezintă codul entității raportoare înregistrat în Registrul A.S.F.;

b) Fișierul definit conform pct. (4) lit. a) se semnează electronic, cu semnătură electronică extinsă a persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă;

c) Fișierul definit conform pct. (4) lit. a), semnat electronic, se încarcă în SIR, în folderul dedicat „TRANZACTII_CONTRIBUTII”.

(5) Anexa nr. 1A se întocmește lunar și se transmite A.S.F. în termen de 7 zile lucrătoare ale lunii următoare celei pentru care se face raportarea. Perioada pentru care se face raportarea este o lună calendaristică anterioară.

(6) SIR procesează automat datele prevăzute în anexa nr. 1A.

(7) SIR transmite automat mesaje persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă, acestea având obligația de a analiza aceste mesaje în scopul soluționării eventualelor erori sau avertismente.

B. Raportare rectificativă (cod 5)

(8) Orice modificare a unei raportări inițiale sau orice raport transmis după termenul stabilit de depunere se consideră raportare rectificativă.

(9) Raportarea rectificativă pentru anexa nr. 1A conține, în mod obligatoriu, două fișiere semnate electronic cu semnătură electronică extinsă a persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă, astfel:

a) un fișier în format XML cu valorile corecte (rectificate), denumit conform sintaxei: YYYYMMDD_TRANZACTII_CONTRIBUTII_5_FFF_EEE.xml.p7s;

b) un fișier în format RTF care conține o notă explicativă detaliată cu privire la valorile corectate și motivele care au generat raportarea eronată, respectiv motivele care au generat transmiterea raportului după expirarea termenului-limită pentru depunere, denumit conform sintaxei: YYYYMMDD_TRANZACTII_CONTRIBUTII_5_FFF_EEE.rtf.p7s.

(10) Lipsa oricărui fișier menționat la pct. (9) determină respingerea raportării rectificative.

(11) Raportarea rectificativă pentru anexa nr. 1A se încarcă în SIR, în folderul dedicat „TRANZACTII_CONTRIBUTII”.

ANEXA Nr. 2

(Anexa nr. 1B la Norma nr. 24/2015)

Situația transferurilor de tip „IN” pentru luna ..... anul .....

Codul de comandă	Codul administratorului (IN)	Codul fondului la care s-a transferat participantul (IN)	Anul	Luna	Codul fondului de unde s-a transferat participantul (OUT) (TI)	Codul de operațiune	CNP
Col. 1	Col. 2	Col. 3	Col. 4	Col. 5	Col. 6	Col. 7	Col. 8

Valoarea activului personal transferat (TI)	Data încasării disponibilităților (TI)	Data convertirii disponibilităților (TI)	Numărul de unități de fond alocate (TI)	VUAN convertite (TI)	Data VUAN convertire (TI)	Totalul numărului de unități de fond ale fondului de pensii la data la care a avut loc convertirea (TI)
Col. 9	Col. 10	Col. 11	Col. 12	Col. 13	Col. 14	Col. 15

Instrucțiuni de completare a anexei nr. 1B

(1) Anexa nr. 1B se completează de către administratorii de fonduri de pensii administrate privat.

(2) Instrucțiunile prezentate în continuare au ca scop standardizarea procesului de raportare a transferurilor de tip „IN”.

(3) Câmpurile anexei nr. 1B se completează, după cum urmează:

Nr. crt.	Denumire câmp	Descriere câmp
1	Codul de comandă	Codul comenzii va avea una dintre următoarele valori: 1 = raportare inițială; 5 = raportare rectificativă.
2	Codul administratorului (IN)	Codul administratorului fondului la care s-a transferat participantul, așa cum este înregistrat în Registrul A.S.F.
3	Codul fondului la care s-a transferat participantul (IN)	Codul fondului de pensii la care s-a transferat participantul (noul fond de pensii al participantului), așa cum este înregistrat în Registrul A.S.F.
4	Anul	Anul de raportare
5	Luna	Luna pentru care se întocmește raportarea
6	Codul fondului de unde s-a transferat participantul (OUT) (TI)	Codul fondului de pensii de unde s-a transferat participantul (vechiul fond de pensii al participantului), așa cum este înregistrat în Registrul A.S.F.

Nr. crt.	Denumire câmp	Descriere câmp
7	Codul de operațiune	Codul operațiunii se completează cu: 200 — pentru tranzacția de emisie de unități de fond determinată de transferul activului personal al participantului de la un alt fond de pensii administrat privat, în conformitate cu actele normative aplicabile; 201 — pentru tranzacția de emisie de unități de fond determinată de primirea unui activ personal convenit în calitate de beneficiar al unui participant al altui fond de pensii administrat privat, în urma decesului acestuia; 202 — pentru tranzacția de emisie de unități de fond determinată de primirea unui activ convenit în calitate de beneficiar al unui participant al aceluiași fond de pensii administrat privat, în urma decesului acestuia; 203 — pentru tranzacția de emisie de unități de fond determinată de primirea activelor rezultate din comasarea de CNP-uri între fonduri de pensii administrate privat diferite; 205 — pentru tranzacția de emisie de unități de fond determinată de primirea unor active cu titlul de penalizări de întârziere; 220 — pentru tranzacția de emisie de unități de fond determinată de primirea activului personal al participantului de la un alt fond de pensii administrat privat, ca urmare a fuziunii dintre două fonduri; 224 — pentru reflectarea returnării mandatului poștal sau a viramentului bancar în contul DIP pentru plată unică; 266 — pentru situația în care nu există transferuri „IN”; 299 — pentru a raporta alte tranzacții de emisie unități de fond.
8	CNP	Codul numeric personal al participantului se completează pentru toate operațiunile. Pentru codul 202 se va completa cu CNP-ul beneficiarului. Pentru codul 203 se va completa cu noul CNP.
9	Valoarea activului personal transferat (TI)	Valoarea activului personal transferat al unui participant, conform extrasului de cont bancar. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 224 se completează cu valoarea returnată în contul DIP pentru plată unică.
10	Data încasării disponibilităților (TI)	Data extrasului de cont aferent încasării disponibilităților ce reprezintă activul personal net transferat. Pentru codul 224 se completează cu data intrării în contul DIP pentru plată unică a returului mandatului poștal sau a viramentului bancar.
11	Data convertirii disponibilităților (TI)	Data la care activul personal al participantului a fost convertit în unități de fond. Pentru codul 224 se completează cu 0 (zero).
12	Numărul de unități de fond alocate (TI)	Număr de unități de fond alocate ca urmare a convertirii activului personal net al participantului. Se utilizează 6 poziții zecimale. Pentru codul 224 se completează cu 0 (zero).
13	VUAN convertire (TI)	VUAN utilizată pentru convertirea activului personal al participantului. Se utilizează 6 poziții zecimale. Pentru codul 224 se completează cu 0 (zero).
14	Data VUAN convertire (TI)	Data VUAN utilizată pentru convertirea activului personal net al participantului. Pentru codul 224 se completează cu 0 (zero).
15	Totalul numărului de unități de fond ale fondului la data la care a avut loc convertirea (TI)	Totalul numărului de unități de fond ale fondului de pensii la data la care a avut loc convertirea sumelor transferate (după ce s-a realizat convertirea). Se utilizează 6 poziții zecimale. Pentru codul 224 se completează cu 0 (zero).

A. Raportare inițială (cod 1)

(4) Metodologia de transmitere electronică a anexei nr. 1B este următoarea:

a) Fișierul obținut este denumit după următoarea sintaxă:

YYYYMM_TRANZACTII_TRANSFER_IN_1_FFF_EEE.xml.p7s,
unde:

— YYYYMM reprezintă anul, respectiv luna pentru care a fost întocmit raportul;

— FFF reprezintă codul fondului de pensii administrat privat înregistrat în Registrul A.S.F.;

— EEE reprezintă codul entității raportoare înregistrat în Registrul A.S.F.;

b) Fișierul definit conform pct. (4) lit. a) se semnează electronic, cu semnătură electronică extinsă a persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă;

c) Fișierul definit conform pct. (4) lit. a) semnat electronic se încarcă în sistemul informatic de raportare, în folder-ul dedicat „TRANZACTII_TRANSFER_IN”.

(5) Anexa nr. 1B se întocmește lunar și se transmite A.S.F. în termen de 7 zile lucrătoare ale lunii următoare celei pentru care se face raportarea. Perioada pentru care se face raportarea este o lună calendaristică anterioară.

(6) SIR procesează automat datele prevăzute în anexa nr. 1B.

(7) SIR transmite automat mesaje persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă, acestea având obligația de a analiza aceste mesaje în scopul soluționării eventualelor erori sau avertismente.

B. Raportare rectificativă (cod 5)

(8) Orice modificare a unei raportări inițiale sau orice raport transmis după termenul stabilit de depunere se consideră raportare rectificativă.

(9) Raportarea rectificativă pentru anexa nr. 1B conține, în mod obligatoriu, două fișiere semnate electronic cu semnătură electronică extinsă a persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă, astfel:

a) un fișier în format XML cu valorile corecte (rectificate), denumit conform sintaxei: YYYYMM_TRANZACTII_TRANSFER_IN_5_FFF_EEE.xml.p7s;

b) un fișier în format RTF care conține o notă explicativă detaliată cu privire la valorile corectate și motivele care au

generat raportarea eronată, respectiv motivele care au generat transmiterea raportului după expirarea termenului-limită pentru depunere, denumit conform sintaxei: YYYYMM_TRANZACTII_TRANSFER_IN_5_FFF_EEE.rtf.p7s.

(10) Lipsa oricărui fișier menționat la pct. (9) determină respingerea raportării rectificative.

(11) Raportarea rectificativă pentru anexa nr. 1B se încarcă în SIR, în folderul dedicat „TRANZACTII_TRANSFER_IN”.

ANEXA Nr. 3

(Anexa nr. 1C la Norma nr. 24/2015)

Situația transferurilor de tip „OUT” și utilizarea activului personal al participanților pentru luna ..... anul .....

Codul de comandă	Codul administratorului (OUT)	Codul fondului de unde s-a transferat participantul (OUT)	Anul	Luna	Codul fondului la care s-a transferat participantul (IN) (TO)	Codul de operațiune	CNP	Data cererii	Data convertirii unităților de fond în lichidități	Numărul de unități de fond anulate (TO)	VUAN convertire (TO)	Data VUAN convertire (TO)	Penalitatea de transfer reținută participantului (TO)
Col. 1	Col. 2	Col. 3	Col. 4	Col. 5	Col. 6	Col. 7	Col. 8	Col. 9	Col. 10	Col. 11	Col. 12	Col. 13	Col. 14

Contribuția la asigurările sociale de sănătate (CASS)	Impozit pe venit	Comisioane bancare	Taxe aferente mandatului poștal	Valoarea totală a taxelor, impozitelor și comisioanelor bancare/taxelor poștale suportate de participant (TO)	Valoarea minimă garantată (TO)	Valoarea totală plătită participantului, din care: (TO)	Valoarea plătită din fond (TO)	Valoarea plătită din provizion (TO)	Data virării activului personal în contul DIP	Modalitatea de plată a activului personal (cont bancar sau mandat poștal)	Data virării în contul bancar al participantului sau în contul bancar al poștei	Data mandatului poștal
Col. 15	Col. 16	Col. 17	Col. 18	Col. 19=15+16+17+18	Col. 20	Col. 21	Col. 22	Col. 23	Col. 24	Col. 25	Col. 26	Col. 27

Instrucțiuni de completare a anexei nr. 1C

(1) Anexa nr. 1C se completează de către administratorii de fonduri de pensii administrate privat.

(2) Instrucțiunile prezentate în continuare au ca scop standardizarea procesului de raportare a transferurilor de tip „OUT” și utilizarea activului personal al participanților.

(3) Câmpurile anexei nr. 1C se completează după cum urmează:

Nr. crt.	Denumire câmp	Descriere câmp
1	Codul de comandă	Codul comenzii va avea una dintre următoarele valori: 1 = raportare inițială; 5 = raportare rectificativă.
2	Codul administratorului (OUT)	Codul administratorului așa cum este înregistrat în Registrul A.S.F.
3	Codul fondului de unde s-a transferat participantul (OUT)	Codul fondului, așa cum este înregistrat în Registrul A.S.F.
4	Anul	Anul de raportare
5	Luna	Luna pentru care se întocmește raportarea
6	Codul fondului la care s-a transferat participantul (IN) (TO)	Codul noului fond de pensii la care s-a transferat participantul, așa cum este înscris în Registrul A.S.F. Pentru codul 324 nu se completează acest câmp.

Nr. crt.	Denumire câmp	Descriere câmp
7	Codul de operațiune	<p>Codul operațiunii se completează cu:</p> <p>301 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de transferul participantului la un alt fond de pensii administrat privat;</p> <p>302 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de transferul unei sume reprezentând beneficii spre un alt fond de pensii administrat privat (participantul de la id_fp_out a decedat și beneficiarul acestuia aparține fondului id_fp_in);</p> <p>303 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de transferul beneficiilor în cadrul aceluiași fond de pensii administrat privat (decedatul și beneficiarul sunt în registrul aceluiași fond);</p> <p>304 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de corecția de CNP-uri (comasări externe de CNP-uri aparținând aceleiași persoane la fonduri diferite);</p> <p>306 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de plata drepturilor de pensie prin plată unică;</p> <p>307 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de plata drepturilor de invaliditate prin plată unică;</p> <p>308 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de plata drepturilor de deces prin plată unică;</p> <p>309 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de anularea soldului pozitiv rămas în contul individual, în situația încetării calității de participant ca urmare a unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile de desființare a actului individual de aderare pentru participantul respectiv;</p> <p>310 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de anularea soldului pozitiv rămas în contul individual prin decizie a administratorului de desființare a actului individual de aderare în baza constatării încălcării art. 116 alin. (2) lit. b) din Lege, ca urmare a reclamației participantului;</p> <p>311 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de transferul administrativ al participantului la fondul de pensii absorbant ca efect al fuziunii fondurilor (Se aplică participanților care nu au depus cereri de transfer de la fondul absorbit spre alte fonduri, în perioada fuziunii);</p> <p>313 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de nerevendicarea în termenul general de prescripție a drepturilor convenite în calitate de beneficiar;</p> <p>314 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de închiderea unui cont asociat cu un CNP care a fost invalidat de instituția de evidență și nu se mai regăsește în Registrul participanților la niciun fond de pensii administrat privat;</p> <p>316 — pentru operațiunea de închidere a conturilor ca urmare a încheierii perioadei de 12 luni de la data deciziei de pensionare privind acordarea pensiei pentru limită de vârstă în sistemul public de pensii;</p> <p>317 — pentru operațiunea de închidere a conturilor ca urmare a încheierii perioadei de 12 luni de la data deschiderii dreptului la pensia de invaliditate;</p> <p>318 — pentru operațiunea de închidere a conturilor ca urmare a încheierii perioadei de 12 luni de la data decesului;</p> <p>320 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de transferul participantului la un alt fond de pensii administrat privat, ca urmare a procesului de fuziune;</p> <p>321 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de plata drepturilor de pensie prin plăți eşalonate;</p> <p>322 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de plata drepturilor de invaliditate prin plăți eşalonate;</p> <p>323 — pentru tranzacția de anulare de unități de fond determinată de plata drepturilor de deces prin plăți eşalonate;</p> <p>324 — pentru reflectarea plății din contul DIP pentru plată unică a returului mandatului poștal sau a viramentului bancar;</p> <p>366 — pentru situația în care nu există transferuri „OUT”;</p> <p>399 — pentru a raporta alte tranzacții de anulare unități de fond.</p>
8	CNP	Codul numeric personal al participantului se completează pentru toate operațiunile. Pentru codurile 303 și 318 se va completa CNP-ul decedatului, iar pentru codurile 302, 308 și 323 se va completa CNP-ul beneficiarului. Pentru codul 304 se va completa cu vechiul CNP.
9	Data cererii	Data primirii documentației complete pentru cererea de plată a activului sau pentru transferul activului la alt fond de pensii. Pentru codul 324 se completează cu data cererii inițiale.
10	Data convertirii unităților de fond în lichidități	Data la care unitățile de fond ale participantului au fost convertite în lichidități. Pentru codul 324 se completează cu 0 (zero).
11	Numărul de unități de fond anulate (TO)	Numărul de unități de fond anulate (TO). Se utilizează 6 poziții zecimale. Pentru codul 324 se completează cu 0 (zero).

Nr. crt.	Denumire câmp	Descriere câmp
12	VUAN convertire (TO)	Valoarea VUAN utilizat pentru calculul activului personal al participantului. Se utilizează 6 poziții zecimale. Pentru codul 324 se completează cu 0 (zero).
13	Data VUAN convertire (TO)	Data VUAN utilizat pentru calculul activului personal al participantului. Pentru codul 324 se completează cu 0 (zero).
14	Penalitatea de transfer reținută participantului (TO)	Valoarea în lei a penalității de transfer. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 324 se completează cu 0 (zero).
15	Contribuția la asigurările sociale de sănătate (CASS)	Se completează în situațiile de plată activ personal, după caz, conform prevederilor legale în vigoare. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 324 se completează cu 0 (zero).
16	Impozit pe venit	Se completează în situațiile de plată activ personal, după caz, conform prevederilor legale în vigoare. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 324 se completează cu 0 (zero).
17	Comisioane bancare	Se completează în situațiile de plată activ personal, după caz. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 324 se completează cu comisionul bancar reținut pentru plata din contul DIP pentru plată unică a returului mandatului poștal sau a viramentului bancar.
18	Taxe aferente mandatului poștal	Se completează în situațiile de plată activ personal, după caz. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 324 se completează cu taxele aferente mandatului reținute pentru plata din contul DIP pentru plată unică a returului mandatului poștal sau a viramentului bancar.
19	Valoarea totală a taxelor, impozitelor și comisioanelor bancare/taxelor poștale suportate de participant	Valoarea totală a taxelor, impozitelor și comisioanelor bancare/taxelor poștale. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 324 se completează cu valoarea totală a taxelor/comisioanelor reținute pentru plata din contul DIP pentru plată unică a returului mandatului poștal sau a viramentului bancar.
20	Valoarea minimă garantată (TO)	Valoarea minimă garantată. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 324 se completează cu 0 (zero).
21	Valoarea totală plătită participantului, din care: (TO)	Valoarea în lei a sumei transferate. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 324 se completează cu noua valoare plătită din contul DIP pentru plată unică aferentă returului mandatului poștal sau a viramentului bancar.
22	Valoarea plătită din fond (TO)	Valoarea în lei a sumei plătite din contul fondului de pensii administrat privat în contul participantului sau în contul furnizorului de servicii poștale, conform extrasului de cont, diminuată cu contravaloarea taxelor poștale în cazul plăților efectuate prin mandat poștal. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 324 se completează cu valoarea mandatului poștal sau a viramentului bancar plătit inițial.
23	Valoarea plătită din provizion (TO)	Valoarea în lei a sumei transferate — din provizionul tehnic constituit de administrator — din contul de provizion tehnic al administratorului fondului de pensii administrat privat actual în contul DIP, respectiv în contul de TRANSFER al noului fond de pensii administrat privat, conform extrasului de cont. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 324 se completează cu valoarea plătită din provizion pentru mandatul poștal sau a viramentului bancar plătit inițial.
24	Data virării activului personal în contul DIP	Data virării activului personal în contul DIP, conform extrasului de cont. Se completează pentru invaliditate, deces și deschiderea dreptului la pensie.
25	Modalitatea de plată a activului personal (cont bancar sau mandat poștal)	Modalitatea de plată a activului personal (cont bancar sau mandat poștal). Pentru cont bancar se folosește „C”, iar pentru mandat poștal se folosește „M”. Se completează pentru invaliditate, deces și deschiderea dreptului la pensie.
26	Data virării în contul bancar al participantului sau în contul bancar al poștei	Data virării în contul bancar al participantului sau în contul bancar al poștei. Se completează pentru invaliditate, deces și deschiderea dreptului la pensie. Pentru codul 324 se completează cu data la care s-a efectuat noua plată din DIP pentru plată unică.
27	Data mandatului poștal	Data mandatului poștal este data emiterii facturii de către operatorul de servicii poștale, care certifică data operării mandatului poștal către participant/beneficiar. Pentru codul 324 se completează cu data emiterii facturii de către operatorul de servicii poștale, care certifică data operării mandatului poștal către participant/beneficiar aferentă plății returului mandatului poștal sau a viramentului bancar.

A. Raportare inițială (cod 1)

(4) Metodologia de transmitere electronică a anexei nr. 1C este următoarea:

a) Fișierul obținut este denumit după următoarea sintaxă:

YYYYMM_TRANZACTII_TRANSFER_OUT_1_FFF_EEE.

xml.p7s,

unde:

— YYYYMM reprezintă anul, respectiv luna pentru care a fost întocmit raportul;

— FFF reprezintă codul fondului de pensii administrat privat înregistrat în Registrul A.S.F.;

— EEE reprezintă codul entității raportoare înregistrat în Registrul A.S.F.

b) Fișierul definit conform pct. (4) lit. a) se semnează electronic, cu semnătură electronică extinsă a persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă;

c) Fișierul definit conform pct. (4) lit. a) semnat electronic se încarcă în sistemul informatic de raportare, în folderul dedicat „TRANZACTII_TRANSFER_OUT”.

(5) Anexa nr. 1C se întocmește lunar și se transmite A.S.F. în termen de 7 zile lucrătoare ale lunii următoare celei pentru care se face raportarea. Perioada pentru care se face raportarea este o lună calendaristică anterioară.

(6) SIR procesează automat datele prevăzute în anexa nr. 1C.

(7) SIR transmite automat mesaje persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă, acestea având obligația de a analiza aceste mesaje în scopul soluționării eventualelor erori sau avertismente.

B. Raportare rectificativă (cod 5)

(8) Orice modificare a unei raportări inițiale sau orice raport transmis după termenul stabilit de depunere se consideră raportare rectificativă.

(9) Raportarea rectificativă pentru anexa nr. 1C conține, în mod obligatoriu, două fișiere semnate electronic cu semnătură electronică extinsă a persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă, astfel:

a) un fișier în format XML cu valorile corecte (rectificate), denumit conform sintaxei: YYYYMM_TRANZACTII_TRANSFER_OUT_5_FFF_EEE.xml.p7s;

b) un fișier în format RTF care conține o notă explicativă detaliată cu privire la valorile corectate și motivele care au generat raportarea eronată, respectiv motivele care au generat transmiterea raportului după expirarea termenului-limită pentru depunere, denumit conform sintaxei: YYYYMM_TRANZACTII_TRANSFER_OUT_5_FFF_EEE.rtf.p7s.

(10) Lipsa oricărui fișier menționat la pct. (9) determină respingerea raportării rectificative.

(11) Raportarea rectificativă pentru anexa nr. 1C se încarcă în SIR, în folderul dedicat „TRANZACTII_TRANSFER_OUT”.

ANEXA Nr. 4

(Anexa nr. 1F la Norma nr. 24/2015)

**Raport privind plățile eșalonate
pentru luna ..... anul .....**

Codul de comandă	Codul administratorului	Codul fondului de pensii	Anul	Luna	Codul de operațiune	CNP
Col. 1	Col. 2	Col. 3	Col. 4	Col. 5	Col. 6	Col. 7

Valoarea rată lunară brută	Contribuția la asigurările sociale de sănătate (CASS)	Impozit pe venit	Comisioane bancare	Taxe aferente mandatului poștal	Valoarea totală a taxelor, impozitelor și comisioanelor bancare/taxelor poștale suportate de participant (TO)	Valoarea rată lunară netă
Col. 8	Col. 9	Col. 10	Col. 11	Col. 12	Col. 13=9+10+11+12	Col. 14=8-13

Numărul ratei actuale	Număr total rate de plată	Suma totală de plată	Total plăți efectuate	Sold de plată	Modalitatea de plată a ratei (cont bancar sau mandat poștal)	Data virării în contul bancar al participantului sau în contul bancar al poștei
Col. 15	Col. 16	Col. 17	Col. 18	Col. 19	Col. 20	Col. 21

Data mandatului poștal	Data cererii	Valoare rată reziduală
Col. 22	Col. 23	Col. 24

Instrucțiuni de completare a anexei nr. 1F

(1) Anexa nr. 1F se completează de către administratorii de fonduri de pensii administrate privat.

(2) Instrucțiunile prezentate în continuare au ca scop standardizarea procesului de raportare pentru plata eșalonată a activului personal.

(3) Câmpurile anexei 1F se completează, după cum urmează:

Nr. crt.	Denumire câmp	Descriere câmp
1	Codul de comandă	Codul comenzii va avea una dintre următoarele valori: 1 = raportare inițială; 5 = raportare rectificativă.
2	Codul administratorului (OUT)	Codul administratorului așa cum este înregistrat în Registrul A.S.F.
3	Codul fondului de unde se efectuează plata eșalonată	Codul fondului, așa cum este înregistrat în Registrul A.S.F.
4	Anul	Anul de raportare
5	Luna	Luna pentru care se întocmește raportarea
6	Codul de operațiune	Codul operațiunii se completează cu: 601 — pentru plata unei rate lunare egale; 602 — pentru plata ratei reziduale; 603 — pentru plata unică efectuată la cererea participantului/beneficiarului; 604 — pentru reflectarea participantului/beneficiarului care a decedat pe parcursul derulării plăților eșalonate; 605 — pentru înregistrarea unei diferențe pozitive la soldul datorat participantului/beneficiarului cauzat de o regularizare; 611 — pentru reflectarea returnării mandatului poștal sau a viramentului bancar în contul DIP pentru plata eșalonată; 612 — pentru reflectarea plății din contul DIP pentru plata eșalonată a returului mandatului poștal sau a viramentului bancar; 613 — pentru operațiuni determinate de nerevendicarea în termenul general de prescripție a drepturilor convenite în calitate de beneficiar; 614 — pentru operațiuni determinate de transferul administrativ al participantului/beneficiarului la fondul de pensii private absorbant ca efect al fuziunii a două fonduri de pensii private; 615 — pentru operațiuni determinate de corecția de CNP-uri; 626 — pentru situația în care nu există plăți eșalonate; 699 — pentru orice alte operațiuni.
7	CNP	Codul numeric personal al participantului/beneficiarului se completează pentru toate operațiunile. Pentru codul 699 folosit în cazul reflectării plății unice către beneficiarii participanților/beneficiarilor decedați, aflați în plată eșalonată, se completează cu CNP-ul participanților/beneficiarilor decedați.
8	Valoarea rată lunară brută	Valoarea în lei a sumei brute transferate. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codul 604 se completează cu 0 (zero). Pentru codul 611 se completează cu suma care a fost returnată în contul DIP pentru plata eșalonată. Pentru codul 612 se completează cu suma care se plătește din contul DIP pentru plata eșalonată.
9	Contribuția la asigurările sociale de sănătate (CASS)	Se completează conform prevederilor legale în vigoare. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codurile 604, 611 și 612 se completează cu 0 (zero).
10	Impozit pe venit	Se completează conform prevederilor legale în vigoare. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codurile 604, 611 și 612 se completează cu 0 (zero).
11	Comisioane bancare	Se completează în situațiile de plată prin virament bancar, după caz. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codurile 604 și 611 se completează cu 0 (zero).
12	Taxe aferente mandatului poștal	Se completează în situațiile de plată prin mandat poștal, după caz. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codurile 604 și 611 se completează cu 0 (zero).
13	Valoarea totală a taxelor, impozitelor și comisiunilor bancare/ taxelor poștale suportate de participant (TO)	Valoarea totală a taxelor, impozitelor și comisiunilor bancare/taxelor poștale. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codurile 604 și 611 se completează cu 0 (zero).
14	Valoarea rată lunară netă	Valoarea în lei a sumei brute transferate, diminuată cu valoarea totală a taxelor, impozitelor și comisiunilor bancare/ taxelor poștale suportate de participant. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codurile 604 și 611 se completează cu 0 (zero).
15	Numărul ratei actuale	Numărul tranșei actuale plătite în luna pentru care se face raportarea. Pentru codul 604 se completează cu numărul ultimei rate plătite. Pentru codul 611 se completează cu numărul ratei returnate în contul DIP pentru plată eșalonată. Pentru codul 612 se completează cu numărul ratei care se plătește din contul DIP pentru plata eșalonată. Pentru codul 699 folosit în cazul reflectării plății unice către beneficiarii participanților/beneficiarilor decedați, aflați în plată eșalonată, se completează cu 0 (zero).

Nr. crt.	Denumire câmp	Descriere câmp
16	Număr total rate de plată	Număr total tranșe de plată, conform cererii de plată. Pentru codul 699 folosit în cazul reflectării plății unice către beneficiarii participanților/beneficiarilor decedați, aflați în plată eșalonată, se va completa CNP-ul beneficiarului participantului/beneficiarului decedat. Fiecare beneficiar al participantului/beneficiarului decedat se raportează pe linii distincte în funcție de momentul solicitării efectuării plății conform termenelor prevăzute la plata unică. Pentru codurile 611 și 612 se completează cu 0 (zero).
17	Suma totală de plată	Suma totală de plată către participant/beneficiar, actualizată inclusiv cu eventualele rectificări pozitive. Pentru codurile 611 și 612 se completează cu 0 (zero).
18	Total plăți efectuate	Suma ratelor lunare brute plătite până în luna curentă inclusiv. Se utilizează 2 poziții zecimale, iar ca separator se folosește punctul. Pentru codurile 611 și 612 se completează cu 0 (zero).
19	Sold de plată	Diferența dintre valoarea totală de plată și soldul plăților efectuate Pentru codul 699 folosit în cazul reflectării plății unice către beneficiarii participanților/beneficiarilor decedați, aflați în plată eșalonată, se completează cu diferența dintre valoarea totală de plată și soldul plăților efectuate în ultima zi lucrătoare a lunii pentru care se întocmește raportul. Pentru codurile 611 și 612 se completează cu 0 (zero).
20	Modalitatea de plată a ratei (cont bancar sau mandat poștal)	Modalitatea de plată a ratei (cont bancar sau mandat poștal). Pentru cont bancar se folosește „C”, iar pentru mandat poștal se folosește „M”. Pentru codul 604 nu se completează.
21	Data virării în contul bancar al participantului sau în contul bancar al poștei	Data virării activului personal în contul bancar al participantului sau în contul bancar al poștei, conform extrasului de cont. Pentru codul 604 se completează cu 0 (zero). Pentru codul 611 se completează cu data returnării sumei în contul DIP pentru plata eșalonată. Pentru codul 612 se completează cu data la care s-a efectuat noua plată din DIP pentru plata eșalonată.
22	Data mandatului poștal	Data mandatului poștal este data emiterii facturii de către operatorul de servicii poștale, care certifică data operării mandatului poștal către participant/beneficiar. Pentru codurile 604 și 611 se completează cu 0 (zero). Pentru codul 612 se completează cu data emiterii facturii de către operatorul de servicii poștale, care certifică data operării mandatului poștal către participant/beneficiar aferentă plății returului mandatului poștal sau a viramentului bancar.
23	Data cererii	Data primirii documentației complete pentru cererea de plată cea mai recentă, inclusiv pentru cererea de plată unică a ratelor lunare rămase de plătit
24	Valoare rată reziduală	Valoarea ratei reziduale de plată, actualizată inclusiv cu eventualele rectificări pozitive. Pentru codurile 604, 611 și 612 se completează cu 0 (zero). Pentru codul 699 folosit în cazul reflectării plății unice către beneficiarii participanților/beneficiarilor decedați, aflați în plată eșalonată, se completează cu 0 (zero).

A. Raportare inițială (cod 1)

(4) Metodologia de transmitere electronică a anexei nr. 1F este următoarea:

a) Fișierul obținut este denumit după următoarea sintaxă:

YYYYMM_PLATI_ESALONATE_1_FFF_EEE.xml.p7s,

unde:

— YYYYMM reprezintă anul, respectiv luna pentru care a fost întocmit raportul;

— FFF reprezintă codul fondului de pensii administrat privat înregistrat în Registrul A.S.F.;

— EEE reprezintă codul entității raportoare înregistrat în Registrul A.S.F.

b) Fișierul definit conform pct. (4) lit. a) se semnează electronic, cu semnătură electronică extinsă a persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă;

c) Fișierul definit conform punctului (4) lit. a) semnat electronic se încarcă în sistemul informatic de raportare, în folderul dedicat „PLATI_ESALONATE”.

(5) Anexa nr. 1F se întocmește lunar și se transmite A.S.F. în termen de 7 zile lucrătoare ale lunii următoare celei pentru care se face raportarea. Perioada pentru care se face raportarea este o lună calendaristică anterioară.

(6) SIR procesează automat datele prevăzute în anexa nr. 1F.

(7) SIR transmite automat mesaje persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă, acestea având obligația de a

analiza aceste mesaje în scopul soluționării eventualelor erori sau avertismente.

B. Raportare rectificativă (cod 5)

(8) Orice modificare a unei raportări inițiale sau orice raport transmis după termenul stabilit de depunere se consideră raportare rectificativă.

(9) Raportarea rectificativă pentru anexa nr. 1F conține, în mod obligatoriu, două fișiere semnate electronic cu semnătură electronică extinsă a persoanelor responsabile prevăzute la art. 5 din normă, astfel:

a) un fișier în format XML cu valorile corecte (rectificate), denumit conform sintaxei: YYYYMM_PLATI_ESALONATE_5_FFF_EEE.xml.p7s;

b) un fișier în format RTF care conține o notă explicativă detaliată cu privire la valorile corectate și motivele care au generat raportarea eronată, respectiv motivele care au generat transmiterea raportului după expirarea termenului-limită pentru depunere, denumit conform sintaxei: YYYYMM_PLATI_ESALONATE_5_FFF_EEE.rtf.p7s.

(10) Lipsa oricărui fișier menționat la pct. (9) determină respingerea raportării rectificative.

(11) Raportarea rectificativă pentru anexa nr. 1F se încarcă în SIR, în folderul dedicat „PLATI_ESALONATE”.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

